

"PROLETAREC"
JE DELAVSKI
LIST ZA
mislječe čitatelje.

PROLETAREC

DRUGI
NAJSTAREJŠI
jugoslavanski
socialistični list.

OFFICIAL ORGAN JUGOSLAV FEDERATION, S. P. GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

ST. — NO. 1283.

Printed as second-class matter December 6, 1907, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

CHICAGO, ILL., 14. APRILA, (APRIL 14), 1932.

Published weekly at
3630 W. 26th St.

LETO—VOL. XXVII

KUPLJENA PROPAGANDA IZGUBLJA PRIVLAČNOST

TUDI PATRIOTIČNA SLAVLJA NISO V STANJU SKRITI RESNICE O KRIZI

Tolaženje s prošlostjo.—Papirnate garancije v ustavi.
— Zakoni vihte svoj bič samo nad delavci

"To ni prva kriza v tej državi," vam pripovedujejo v člankih, na radio, in na Washingtonovih ter Lincolnovih slavnostih. "Imeli smo jih prej ter jih imenitno premagali. Tudi sedanjo krizo čaka enaka usoda in zopet bomo imeli prosperiteto."

"Da bi le bilo res," vzdihuje mati, ki nima kje vzeti, da bi nasitila malčke. In oče, ki je morda že leto ali dve brez dela, si misli, "čas je že, da bi bilo konec te more!" A nikjer še ni videti konca.

Na slavnostih dvestoletnice Washingtonovega rojstva povečujejo "očeta republike", njegov pogum in njegovo dalekovidnost, ker je ustvaril s svojimi tovariši ljudovlado, v kateri smo vsi enakopravni in imamo vsi enake priložnosti. Pripovedujejo nam, da smo v demokraciji, kjer šteje glas delavca toliko kakor Fordov, Rockefellerjev in Morganov glas.

A ljudje vzlic tej propagandi vedo, da je to za delavsko ljudstvo najhujša kriza v zgodovini dežele. Vedo tudi, večinoma sicer podzavestno, da je politična demokracija v sedanjem gospodarskem sistemu nemogoča.

Premogarji v Kentuckyju, v W. Virginiji in marsikje drugje ne le vedo nego čutijo, da zanje ni nobenih civilnih svobodščin, ako vprašajo za večji kos kruha, ali če se upro reznostemu izkoriščanju.

Iz premogovniških revirjev v Kentuckyju izžene oblast, ki je pod kontrolo premogovniških kompanij vsakega, ki pride tja, da bi videl na svoje oči žalostno stanje zatiranih rudarjev. V ustavi so sicer določene, ki garantirajo svobodnim državljanom te svobodne dežele svobodno potovanje in shajanje, svobodo zborovanja in tiska, toda kar je v ustavi, ne drži v Kentuckyju. Pa tudi drugod v Zed. državah ne, ko hitro delavstvo organizirano izrazi, da misli garancije v ustavi vzeti resno.

Slep in gluhi, kdor še vedno ne pojmi, da pod kapitalizmom za delavstvo ni svobode. Kapitalistom in njih političnim opodam nikjer ne razbijajo shodov, ne slavnosti, ne parad. Nanje policija, milica in državni policaji nikdar ne streljajo. Kompanijske policije obstoje samo zato, da v "slučaju potrebe" pobijajo delavce.

Oblast v Kentuckyju kapitalistov nikdar ne izganja, in če pridejo kaj preiskovati, so

dobrodošli, kajti oni preiskujejo kot dobri patriotje le aktivnosti "rdečkarjev", ki so nevarni "redu in miru", ogrožajo ameriške institucije in taje Boga... Iz Zedinjenih držav ni nihče deportiran zaradi kapitalističnih aktivnosti ali izkoriščanja, pač pa nemalokrat zato, če deluje proti izkoriščevalcem.

Na kapitalistična zborovanja oborožena oblast nikdar ne meče plinskih bomb. Po glavah bogatašev policijske gorjače nikoli ne padajo. Njihovega časopisja in propagande cenzura nikdar ne ovira.

Pod kapitalizmom vlada dvojna mera: ena za tiste, ki ustvarjajo bogastva, in druga za one, kateri si jih prisvajajo, ne da bi delali zanje. Gospodarji vedo, da delajo ljudstvu krivico, zato ga zavajajo z lažmi o svobodi in demokraciji.

Demokracija pa je nemogoča, dokler si ne izvojuje ljudstvo tudi industrialno demokracijo. Ta pride, kadar postane bogastva ljudska posest. Za tako uredbo v prid delovnega ljudstva se bori socialistična stranka, katera vas vabi v vašem interesu v svoj krog.

W. H. TESCH, NOVI ALDERMAN 5. WARDA

V petem okraju (ward) v Milwaukeeju, v katerem je velik del slovenske naselbine, je bil v torek 5. aprila izvoljen za aldermana socialist William H. Tesch.

Dosedanji alderman "nestrankar" Edward Collins je dobil 3,367 glasov in socialist W. H. Tesch 4,119. Za county supervisorja v istem okraju je bil ponovno izvoljen socialist H. G. Tucker.

Slovenski in tudi hrvaški socialisti v klubu št. 37 so vršili veliko agitacijo in pripomogli, da je njihov okraj postal socialistična trdnjava. Stranki v Milwaukeeju so bili res v veliko pomoč. Se celo slovenski tehnik "Obzor", ki ni naklonjen socialistom, je pisal o sijajni socialistični zmagi.

Delavci in kobilice
Roje kobilice, ki pustošijo farme, uničujejo s plinom. V času poslednjih stávk premogarjev v W. Va. in Ohiu pa so policaji in kompanijski stražniki metali na množico plinske bombe, kakor da so delavci kak škodljiv mrčes, ne pa koristni člani človeške družbe, brez katerih bi kompanije ne spravile nikakega premoga na površje.

BOJ MED AMERIŠKO MORNARICO IN HAVAJCI

V Honolulu na Havajih se vrši obravnava proti štirim Američanom, ki so obtoženi linčarskega umora nad domačinom. Ubili so ga za kazen, ker je posilil Mrs. Thalia Masrie, ženo častnika mornarja sta mu pomagala, njih voditeljica pri linčanju pa je bila Mrs. Granville B. Fortescue, mati Masrijeve žene. Domače prebivalstvo, ki je zmes raznih plemen, je zelo razjarjeno nad morilci. Vodstvo zagovornišva obtožencev ima sloviti odvjetnik Clarence Darrow, ki je že nad 70 let star. Med porotniki so trije Kitajci, nekaj domačinov mešanih polti in polovico belokožcev. Prosekutor zahteva za obtožence po zakonu najstrožjo kazen za umor drugega reda. Domačini in tudi mnogi tujci na otoku so mnenja, da je za nenravnost na Havajih odgovorno v prvi vrsti moštvo ameriške mornarice, ne pa domačini. Tako je ta obravnava v resnici nekaj boj med Havajci in vojno mornarico. Iz vrst slednje prihaja zahteva, da prevzame oblast na Havajih ameriška vlada direktno, ki naj pošlje tja imenovane radnike. S tem bi bila prebivalstvu Havajev samouprava odvzeta. Na sliki je ulica v mestu Honolulu, kjer prebivalci čakajo vesti iz sodne dvorane. Sodišče je močno zastraženo. Samo oni, ki imajo posebno dovoljenje smejo prisostvovati razpravi. Do dve sto časnikiških poročevalcev je navzočih in mnogo advokatov iz vseh krajev Zed. držav.

ZNIŽEVANJE CEN IN PLAČ.—SAMOMORI RADI BEDE SE MNOŽE

Življenske potrebščine so se v preteklih dveh letih pocenile v splošnem 17 odstotkov, pravi statistično poročilo, ki ga je izdala National Industrial Conference Board. Ta industrialna konferenca dalje ugotavlja, da vzlic znižanjem so življenske potrebščine bile koncem leta 1931 še vedno 34% dražje kakor pa julija 1914.

Na drugi strani je zaslužek povprečnega ameriškega delavca znižan okrog 50 odstotkov. Milijonom delavcem sploh popolnoma. Posledica tega je, da je takozvani ameriški življenski standard zdrsnil čisto navzdol. V stotisoče družin se je naselila beda. Samomori vsled nje naraščajo. Mnoge mlade matere, ki niso mogle vzdržati v tej nečloveški borbi za obstanek, so si že vzele življenje.

Razmere, kakršne so so kričeca obsodba kapitalističnega "reda".

Moč nevidne vlade

Milijarda, ki jo je dovolil kongres za "rekonstrukcijo", in Morganovi banki in pokritje njih slabih investicij. To je 6. aprila v kongresu potrdil tudi poslanec LaGuardia, ki je dejal, da ima Morgan privatno telefonsko zvezo iz New Yorka s Hooverjevo rekonstrukcijsko komisijo v Washingtonu in Morgan ji nalaga, komu naj nakaže "dolo". Kapitalisti si pač znajo pomagati.

ZBOR ZAVEDNEGA DELAVSTVA.

Ali bo vaša naselbina zastopana na IX. rednem zboru JSZ v Milwaukeeju s svojim delegatom?

ZMAGE SOCIALISTOV V WIS. SO V BODRILU ZAVEDNEMU DELAVSTVU

Svarilo Wall Streetu.—Pet soc. županov.—Novi aldermani in supervizorji.—Pridobitve v upravi

Socialisti v Wisconsinu so se pri volitvah 5. aprila pomaknili daleč naprej na drugo mesto. Zdaj niso več "tretja" stranka, nego močna druga stranka, ki ima pet županov v petih važnih wisconsinskih mestih, močno, sposobno skupino v zakonodajni, in ki si je pri volitvah 5. aprila priborila mnoge nadaljne pozicije.

V Milwaukeeju, Racinu, West Allisu in več drugih okrajih je moč socialistične stranke znatno narasla. V Milwaukeeju je župan Hoan ne le zmagal, nego je zmagal s sijajno večino, razen tega pa so zmagali socialisti tudi v urad mestnega blagajnika, mestnega pravdnika in mirovnega sodnika.

V prejšnjem občinskem odboru je bilo šest socialistov. V bodočem jih bo še enkrat toliko. V Milwaukee County so dobili socialisti devet supervizorjev, tri več kot so jih imeli poprej. Vseh skupaj je dvajset. Možno je, da se par "nestrankarjev" pridruži socialistom in s tem pride več okraj pod socialistično večino.

Volilna kampanja v Milwaukeeju že leta in leta ni bila tako ljuta kakor sedaj. Protisocialistične struje so nastopile z vsemi močmi in potrošile v volilni agitaciji ogromne vsote. Skušali so diskreditirati posebnega župana Hoana, a bil je izvoljen vzlic blatenju z ogromno večino.

Le malokje v Ameriki, menda z izjemo edino v New Yorku in v Readingu, Pa., se socialisti poženejo v agitacijo s tolikšno odločnostjo kakor v Milwaukeeju. In kjer je volja ter odločnost, podpirana s preudarno agitacijo in organizirana, so zmage zasigurane.

Zupan Hoan je po volitvah dejal, da je socialistična zmaga v Milwaukeeju in več drugih mestih v Wisconsinu v bodrilo vsemu ameriškem delavstvu in svarilo Wall Streetu, kajti potrpežljivost ameriškega ljudstva gineva.

V West Allisu so dobili socialisti župana in tri aldermane. Dozdaj je bil West Allis, mesto z okrog 36,000 prebivalci, popolnoma pod "nestrankarsko" administracijo. V Racinu so dobili socialisti prvič v zgodovini odborniška mesta v mestnem svetu in pričakujejo, da bodo z njimi sodelovali tudi progresivci. V mestu Beaver Dam je bil socialistični župan Rae Weaver znova izvoljen z veliko večino. V Ioli, Wis., je bil pri županskih volitvah izvoljen socialist Anderson proti republikanskemu kandidatu Hansonu.

Eden najjačjih protivnikov župana Hoana v Milwaukeeju je mestni kontroler Louis M. Kotecki, ki ima ta urad že nad dvajset let in je bil še pri vsakih volitvah izvoljen z ogromno večino, toda zadnjič (5. aprila) je manjkalo socialističnemu kandidatu proti Koteckiju le še nekaj sto glasov do izvolitve.

Socialisti, kot je omenjeno, so dobili v mestnem svetu še enkrat več mandatov kot so jih imeli poprej. Zanimivo je, da so nekateri aldermanski kandidati soc. stranke propadli le za par ducatov glasov.

Socialisti v Milwaukeeju in drugod v Wisconsinu so ameriškem delavstvu v vzgled, kaj lahko doseže, če se organizira in porabi svojo silo v svoj prid.

ŽUPAN MESTA RACINE IZKLUČEN IZ SOCIALISTIČNE STRANKE

Prešlo nedeljo so kapitalistični listi priobčili vest, da je župan mesta Racine W. Svoboda odstopil od socialistične stranke, ker ni hotel več prenašati "njene diktature". Resnica je, da ga je socialistična stranka na seji odbora državne organizacije in odbora racinskega lokala v četrtek 7. aprila izključila. Obdolžen je bil, da svoje službe ne upravlja kot se od socialista pričakuje, nego da je izvršil dejanja, radi katerih ga bo stranka obtožila tudi na pristojnih mestih, če sam ne odstopi od županstva.

"Od socialističnih uradnikov se brezpogojno zahteva, da so pošteni in vestni. Kdor to pravi in zaupanje krši, mora iz stranke," se glasi izjava odbora, ki je Svobodo izključil. Dal mu je priliko, da se zagovarja, aii mesto tega je poslal v tisk vest o svojem "odstopu iz stranke", češ, da se ne mara pokoriti ukazom milwauških socialistov, kateri ga ovirajo pri delu v dobrobit občine. Pravi, da ni obližiran vršiti socialistično politiko, ker so ga za župana izvolili drugi, ne pa socialisti.

V kredit in čast socialistični stranki je, da izvoljene uradnike izključi ko hitro preiskovalni odbor ugotovi, da svojega dela ne izvršujejo kot se od socialistov pričakuje. To tudi pojasni razliko med socialisti na eni ter demokrati in republikanci na drugi strani. Pri slednjih krađi ali goljufaj kolikor moreš, pa ne pride nikomur na misel, da bi te izključili iz stranke.

Dolarji za Sv. Očeta

Ameriški katoličani so poslali svetemu očetu v Rim dolarje v vsoti poldrug milijon dolarjev. Dokler bodo imeli ljudje tolikšne vsote za cerkve, pa nič za svoje gibanje, se ni bati ne kapitalistom in ne duhovščini "slabih časov".

Socialistična zmaga v michiganskem mestu

V Menominee, Mich., je bil 5. aprila izvoljen za župana socialist Al Cheney z večino 900 glasov.

NEMČIJA V NOVI VOLILNI BORBI ZA DEŽELNI ZBOR

Hindenburg ostane predsednik še 7 let.—Presenetljivo nazadovanje komunističnih glasov.

Tisti, ki so pri volitvah za predsednika Nemčije prešlo nedeljo pričakovali zmago fašista Hitlerja, so razočarani, in med temi so pred vsem Hitlerjevi najfanatičnejši pristaši v Nemčiji. 84-letni Hindenburg je dobil nad polovico vseh oddanih glasov. Dobili so, Hindenburg 19,360,000, ali nad 700,000 več kot pri prejšnjih volitvah; fašist Hitler 13,417,000, ali okrog dva milijona glasov več kot pri prejšnjih volitvah; komunist Thaelmann je dobil 3,706,000 glasov, ali več kot milijon glasov manj nego prvič. Nekateri presojevalci situacije so domnevali, da dobe fašisti najmanj 15 milijonov glasov, a so se ušeli. Pri prvih volitvah je imela ekstremna nacionalistična stranka svojega kandidata, ki je dobil nad dva milijona glasov. Pri drugih ga je umaknila v prid Hitlerju, toda niso hoteli vsi glasovati zanj.

V svoji izjavi o volitvah pravi fašistična stranka med drugim: "Pomnoženi glasovi, ki smo jih dobili za Hitlerja, so prišli od komunistov in nacionalistov..."

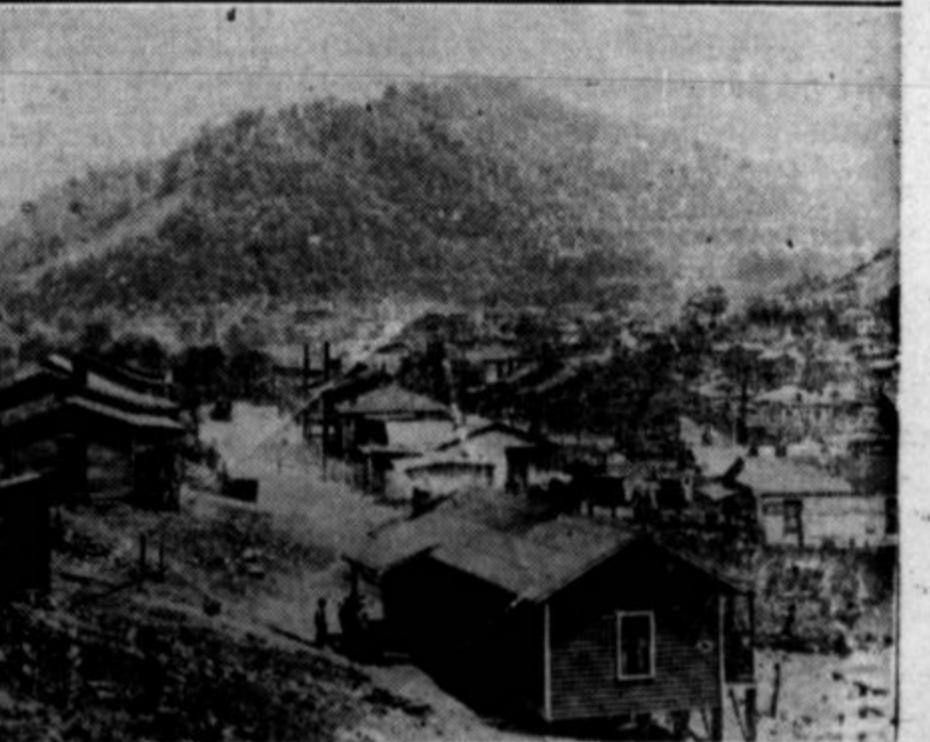
Iz Berlina poročajo, da je vsled tega med komunisti veliko ogorčenje, in bodo uvedli preiskavo. Vsekakor si ne morejo pojasniti, kam je šlo v teku par tednov nad milijon komunističnih glasov, ki so jih smatrali za trdne. Za republiko niso bili oddani, pravijo republikanci.

Zdaj se vrši v Nemčiji, posebno v Prusiji silovit boj za deželnozborske volitve, ki bodo 24. aprila. V tem slučaju je boj skoro vseh strank obrnjen največ proti socialni demokraciji (socialistom), ki so v Prusiji, vodilni deželi rajha, najjačja stranka.

PREIZKUŠEN PRIJATELJ.

Delavski list je v dobrih in slabih časih delavcev najiskrenejši prijatelj.

Kraj v Ky., ki se ga ne sme preiskavati

Pod sliko na vrhu na 4. strani je pojasnjeno o potovanju visokočelcev iz vzhoda v Kentucky, da raziskujejo žalostne razmere med premogarji, toda jim oblast v Kentuckyju ni dovolila obiska. Na tej sliki je kampa Everts, Ky., tipična premogarska kolonija, iz katere kompanijska oblast izžene vsakega "sumljivega" tujca, češ, da je "komunist". Več domačinov, ki so bili aktivni v U. M. W. in v stavki pod njenim vodstvom, je sodišče na namig magnetov obdelilo v domrtne ječe. V obrambi zanje sodeluje General Defense (pod okriljem I. W. W.) in socialistična stranka.

Sodelujte, da dobi prvomajska številka Proletarca čimvečjo cirkulacijo.

Glasovi iz Našega Gibanja

IZČRPEK ZAPISNIKA SEJE EKSEKUTIVE J. S. Z.

dne 1. aprila 1932

Prisotni Fr. Alesh, F. Godina, J. Oven, F. A. Vider, F. Zaitz, B. Novak, Fr. Mrgole, Angela Zaitz, D. J. Lotrich, I. Molek, J. Rak, tajnik Chas. Pogorelec in od srbske sekcije s. Chavich. Zadržani vsled opravkov ali dela izven mesta Geo. Maslach, P. Kokotovich, Sava Bojanovich, Fr. Udovich in A. Garden.

Za predsednika seje izvoljen Vider.—Zapisnik prejšnje seje sprejet.

Korespondenca.—Tajnik prečita pismo J. Kobija o položaju v severni Minnesoti z ozirom na našo agitacijo. Glede reprezentacije na bodočem zboru se bodo posvetovali med seboj. Dne 1. maja se bo na Chisholmu vršila konferenca naročnikov "Proletarca".

S. H. Rugel iz Detroita naznanja, da se mu zaradi dela ne bo moglo udeležiti IX. rednega zbora. V razpravi, katere se udeležijo Pogorelec, Alesh, Rak, Oven, Novak in Godina, je sprejet predlog s. Ovna, da naj se vpraša mladinski odtsek kluba št. 114, koga priporoča na kuglovo mesto za referenta o naši agitaciji med mladino.

Dalje sta prečitani še pismi k'uba št. 27 in Barbičevu iz Collinwooda.

Poročilo tajnika: V članstvu beležijo od prošle seje napredek sledeči klubi: št. 114 Detroit; 4 člani; št. 49 Collinwood, 1; št. 37 Milwaukee, 7; št. 6 West Park, O., 1; št. 21, Arma, Kans., 2 člana. Povprečno je imela JSZ. v zadnjih treh mesecih na podlagi naročenih članskih znamk 831 članov in članic; izjemnih znamk je bilo izdanih 584.

Delegata za bodoči zbor je do te seje prijavilo 9 klubov, ena Konferenčna organizacija in 9 organizacij Prosvetne matice.

Zadruha v Waukeganu je delegirala kot referenta o združništvu Franka Brenteca.

Prosvetna matica. — V pogledu dramskih predstav so se od prošle seje obrnile na to ustanovo sledeče organizacije:

druš. št. 662 SNPJ., Anyox, B. C., Kanada; št. 197 SNPJ., Ironton, Minn.; št. 600 SNPJ., Johnstown, Pa.; št. 198 SNPJ., Willard, Wis.; klub št. 5 JSZ. Johnstown, Pa. Za informacije in igre se je obrnila na nastudi uprava Slov. doma v Denverju, Colo. Ker pa niso včlanjeni v Prosvetni matici, jim je bilo sporočeno tozadevno naše stališče.

Tajnik Pogorelec dalje poroča, da kolikor mu je znano, se je en klub obrnil na ostale klube JSZ. z apelom za podpiranje njegove kulturne ustanove. Ker bi taki apeli lahko povzročili le nejevoljo, kajti dozdaj so klubi vzdrževali svoje kulturne odseke sami, je dobro, če eksekutiva osvoji določeno stališče v ravnanju uradu in klubom.

Po kratki razpravi Alesh predlaga, naj se bodočemu zboru priporoči sprejeti v pravila točko, ki bi določala, da ako kak klub želi razposlati apel za prispevke, ga mora prejje poslati eksekutivi v odobritev. Vsak odobren apel bi potem imel to tudi označeno, da bi članstvo vedelo, katera prošnja je od eksekutive odobrena in katera ne. Predlog soglasno sprejet.

Pogorelec vpraša, katere organizacije pridejo v upoštevanje, da se jih povabi, naj pošljejo na prihodnji zbor bratske delegate ali zastopnike v svrhu pozdravov.

Razprave se udeleži večina navzočih. Sklenjeno, da se povabi SNPJ. in JPZS. Pri predlogu, da se povabi Jugoslavenski Prosvetni Savez, je nastala opozicija. Proti stališču naglašata Oven in Godina. Chavich od srbske sekcije je za povabilo, istotako Alesh, ki pravi, da je JPS. delavska organizacija — četudi njeno vodstvo igra nedelavsko taktiko. Vsled tega Alesh predlaga, da se jih povabi. Sprejeto.

Sklenjeno, da se pismeno opozori vse klube JSZ., da naj pošljejo delegate.

Alesh govori o situaciji v Ju-

goslaviji. Smatra, da je nastalo proti diktaturi resno gibanje, in priporoča, da mu naj naše delavstvo nudi aktivno gnotno pomoč. Oven in Molek dvomita, da se je proti diktaturi pojačalo kako tako gibanje, ki bi bilo vredno podpore zavednega delavstva. Res je, da proti nji demonstrira dijaštvo, in da so v ljutem boju proti režimu hrvatski separatisti. Toda radikalnega delavskega gibanja proti diktaturi v jakem obsegu še ni. K stvari govorita še Zaitz in Vider. Prvi tolmači položaj v starem kraju, Vider pa zagovarja nazor, da naj svoje moči koncentriramo v boju proti izkoriščevalcem v Ameriki.

Sledi razprava o agitaciji. Zaitz pravi, da imamo v naselbinah premalo shodov v našem jeziku z učinkovitimi socialističnimi govorniki. Potrebno je, da jih do jesenskih volitev aranžiramo čimveč, sodrugi pa naj bodo na razpolago za govorniške nastope kjer potrebni in kadar jim bo količkaj mogče.

Prečitan je letak v hrvatskem jeziku, ki ga JSZ. naslovi hrvatskemu in srbskemu delavstvu v Zed. državah.

Oven predlaga, da se letak, oziroma njega vsebino odobri. Sklenjeno, da se ga tiska do 50,000 izvodov in če mogče, objavi tudi v prvomajskem "Proletarcu".

Sklenjeno, da ga JSZ. oglaš v knjigo, ki bo izdana v Milwaukeeju ob priliki nominacijske konvencije soc. stranke. V ta namen se nakaže vsoto \$15. Zaključek seje.

Zastopstvo na bodočem zboru JSZ

Do 11. aprila je prijavilo delegate za IX. redni zbor JSZ. 19 klubov JSZ., 12 organizacij Prosvetne matice in ena konferenca.

Od kar je bil objavljen prejšnji seznam, so prijavitelje delegate še sledeče organizacije: Klubi JSZ.: št. 45 Waukegan, Louis Kužnik; št. 3 Oglesby, Ill., Anton Udovich; št. 31 Imperial, Pa., Frank Augustin; št. 20 Chicago, Mike Ladevich; št. 49 Collinwood, Frank Barbich; št. 114 Detroit, Peter Benedict in Andrew Grum; št. 115 Detroit, Frank Cesen; št. 118 Canonsburg, John Koklich; št. 47 Springfield, Ill., John Oceppek; št. 50 Virden, Ill., Frank Hersich.

Od društev Prosvetne matice so prijavljeni od prejšnjega seznama sledeči: druš. št. 119 SNPJ. Waukegan, Anna Mahnich; druš. št. 344 SNPJ. Sheboygan, Wis., Frank Stih; druš. št. 7 JPZS., Milwaukee, Wis., Joe Vidmar; druš. št. 81 SNPJ., Red Lodge, Mont., Chas. Pogorelec, zastopnik; Citalnica Slov. nar. doma, Waukegan, Anna Mahnich.

Vseh članov zbora, dosedaj prijavljenih, je 12 poročevalcev iz raznih naselbin, 22 delegatov klubov, 1 delegat konference JSZ., 7 direktnih delegatov organizacij Prosvetne matice in 16 članov odborov JSZ.

Namesto Hermana Rugla v Detroitu je bil za poročevalca o mladinskem gibanju imenovan Matthew M. Klarich, Jr. Delegata ni še izvolilo precej klubov in društev Prosvetne matice. Dosedaj prijavljenih delegatov, skupno z odborniki in poročevalci, je 58.

Nov socialistični uspeh v Racinu

V mestu Racine, Wis., so socialisti pri volitvah 5. aprila izvolili tri aldermane in dva county supervizorja.

SLIKE "MIRU" NA KITAJSKEM

Liga narodov ima s svojim posredovanjem za vzpostavitev mirnih odnošajev med Japonci in Kitajci slabe uspehe. Japonci svojih čet ne umaknejo iz Šangaja in okolice. V teritoriju tega velikega kitajskega pristanišča kontrolira zdaj japonska armada ozemlje, ki ima okrog 20 milijonov prebivalcev. Slika na vrhu predstavlja teren kitajskih čet blizu Šangaja, ki so ga morale zapustiti vsled premoči japonske armade. V sredi je del kitajske trdnjave za obrambo Šangaja. Spodaj je poslopje kitajske univerze Tunčji v vasnem teritoriju. Na strehi in na pročelju vidite poškodbe, ki so jih prizadejale poslopju japonski žrpaneli in granate.

V Kansasu

Arma, Kans. — Po več letih neaktivnosti je socialistična stranka v tem okrožju spet pričela z organiziranjem. Dne 23. in 24. marca smo imeli socialistična shoda v Pittsburg City Hall. Oba sta bila precej dobro obiskana. Prvi večer sta govorila dr. Bendure in Mrs. Haldeman-Julius, drugi večer pa Mrs. Rowe in E. Haldeman-Julius. V Pittsburgu je bil po teh shodih ustanovljen angleški socialistični klub.

Socialistična kandidatinja v 3. kongresnem okraju je Mrs. Rowe. Pred leti je bila v socialističnem gibanju jako aktivna in obeta, da se bo lotila dela zanjo z enakim močjo. Nominiranje kandidatov v državno zakonodajo je bilo prepuščeno našemu klubu JSZ. v Armi in novoustanovljenemu angleškemu klubu v Pittsburgu.

Dne 25. marca se je vršil shod v Columbusu, kjer je bil nato ustanovljen socialistični klub, istotako v Baxter Springsu in Galeni.

Nedavno mi je prišel v roke iztis "Radnika", v katerem vidim, da se je obregnil obme v dopisu iz Kansas Cityja, toda fantje pri tem "revolucionarnem" listu so prestrašopetni, da bi se podpisali. Hudi so name zaradi preiskav, ki sem jo izvršil za SNPJ. v Kansas City. Obregvanje v "Radniku" je pač potrdilo, da sem stvar v danih razmerah dobro izvršil. Pahvale komunističnih zagrzencev bi itak ne hotel.

V področju kluba JSZ. na Armi se je pred nekaj tedni organiziral pevski odtsek, ker tako kulturno ustanovo v življenju naših naselbin zelo potrebujemo. Pevovalci je stari korenjak Frank Sotovešek, ki je pred leti vodil pevsko društvo na Breezy Hillu. Skupno z dramskim odtokom upamo zopet nekako oživeti kulturno življenje v naselbinah kansaških Slovencev. Oba odseka sodelujeta pri majski slavnosti kansaške federacije SNPJ., ki se vrši v soboto 30. aprila v Frontenacu.

Prihodnja seja kluba JSZ. se vrši 17. aprila popoldne v Grossu.—A. Sular.

AKO SE NISTE

izvolili delegata na deveti redni zbor JSZ., ki se vrši dne 28., 29. in 30. maja v Milwaukeeju, storite to čimprej. Volite se vrše do konca aprila. Vsak klub in vsaka konferenca JSZ. je upravičena do delegata. Vožnjo mu plača JSZ. iz konvencijske sklada, dnevnice pa klubi.

Vsako društvo, bodisi podporno ali kulturno, ki je v Prosvetni matici, ima pravico poslati delegata. Stroške mu plača organizacija, ki ga izvoli.

Nevednost ali sovražstvo

V "Prosveti" z dne 8. aprila piše Joseph Drobnič, Gleason, Wis., "da nobeden član slovenskih soc. klubov ni član soc. stranke, to je druge inter. v tej deželi, to zato, ker Slovenci so v stranki le kot pritliklani, brez pravice staviti predloge ali pa glasovati o njih, torej so samo simpatični drugi internacionalci..."

Ne vem, ali je pisec zapisal to laž iz zlobe, ali nevednosti. Pravi, da je bil član soc. kluba, in če je bil, se je pač zelo malo, oziroma nič poučil ne o JSZ. in ne o soc. stranki, ne o drugi internacionalci, zdaj pa dopisuje kakor da je v delavski politiki avtoriteta.

Ako je zapisal prej citirani stavek iz nevednosti, naj bi se vsaj prej informiral, da ne bi vzruževal poštenih delavcev,

katerim je delavsko gibanje več kakor pa stresanje neslanosti v dopisih. Če ga je napisal iz zlobe, je vreden še toliko večje obsoje. Ako bi se bil obrnil prej za informacije name, bi mu pojasnil:

1. Jugoslovanska socialistična zveza je sestavni del ameriške socialistične stranke.

2. Člani JSZ. imajo v stranki iste pravice kot vsi drugi njeni dobrostoječi člani.

3. Vsak član vsakega kluba JSZ. sme glasovati o vseh predlogih in vprašanjih, ki so dani na referendum strankinemu članstvu.

4. Vsak član JSZ. ima pravico kandidirati na listi soc. stranke v politične urade, ako ga stranka nominira z večino glasov.

5. Vsak klub JSZ. ima isto pravico staviti iniciativne predloge v stranki, kakor angleško poslujoči strankini lokali. In te predloge smejo naši klubi podpirati prav tako kakor angleško poslujoči strankini lokali.

6. V socialistični stranki ni "pritiklin", nego enakopravne postojanke.

7. Vsak član JSZ. ima pravico kandidirati na strankine konvencije in biti izvoljen.

Ako že rojak Drobnič hoče meati slabo luč na socialistično stranko in omalovaževati JSZ., naj se pri tem vsaj ne poslužuje neresnice. Saj je človek tudi v nasprotovanju lahko pošteni, samo ako hoče biti. Kdor pa ne, se s tem samega sebe predstavi javnosti za "pritiklino".

Charles Pogorelec, tajnik JSZ.

Predavanje s slikami

Imperial, Pa. — Klub št. 31 JSZ. je aranžiral predavanje s spremljevanjem filmskih slik, ki se bo vršilo 22. aprila ob 7:30 zvečer v Slov. nar. domu na Imperialu.

Delavci, letos se tepejo stoteri političarji za vaše glasove, katere rabijo, da obdrže sistem grafta in kapitalizma. Poučimo se o resnični situaciji in o potih v rešitev. Zato vas naš klub vabi, da pridete od tu in sosednih naselbin 22. aprila zvečer na Imperial.

Fr. Augustin.

Garden in Zaitz izvoljena za delegata na strankino konvencijo

Socialistična stranka države Illinois je upravičena na konvenciji soc. stranke, ki se prične 21. maja v Milwaukeeju, do 16 delegatov. Šestindeset kandidatov je bilo nominiranih, med njimi štirje člani JSZ. Imena vseh kandidatov so šla na splošno glasovanje članstva soc. stranke v Illinoisu. Kot poroča tajnik državne organizacije Ben Larks, sta med drugimi izvoljena Anton Garden in Frank Zaitz. Ostali delegatje so, I. A. Anderson, Adolph Drefuss, John Collins, dr. R. B. Green, Jess A. Cripe, Morris Franklin, Ben Larks, F. Matteoni, Fannie Schneid, Roy

Burt, Hyman Schneid, Meyer Halushka in M. Sesignd. Mrs. M. Blumin in Paula Milgrom sta na 16. mestu dobili vsaka enako število glasov.

Koliko je članov JSZ. izvoljenih za delegate na socialistično konvencijo v drugih državah, ne vemo. Poročano je nam bilo le, da bo delegat soc. stranke okraja Westmoreland v Pa. s. Anton Zornik. JSZ. bo na konvenciji zastopal kot bratski delegat njen tajnik Chas. Pogorelec.

SOCIALISTIČNA ZMAGA V WEST ALLISU

V West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Soc. stranka v West Allisu, Wis., je bil izvoljen za župana socialist dr. M. V. Baxter in porazil politično mašino, ki je bila na krmilu dvanajst let. Z dr. Baxterjem ima socialistična stranka v Wisconsinu že pet županov.

Koliko izvodov prvomajske številke pride v vašo naselbino?

Diamondville je naselbina v Wyomingu, katero je kriza občutno zadela. Brezposelnost je splošna. Vzlic temu pa so naročila za prvomajsko številko Proletarca večja kakor lansko leto. Istotako v Chicagu, Milwaukeeju itd. Manj razveseljiva slika je kar se tiče naročil iz Clevelanda.

Po dosedanjih sporočilih iz naselbin sodimo, da izide prvomajski "Proletarec" letos v večjem številu izvodov kakor lani. V ta namen lahko vi mnogo pripomorate z agitacijo in na druge načine.

Vsak posamezen član in naročnik, ki zmore, naj naroči po par izvodov. Še izdatnejše pa je, da gre okrog znancev in jih povabi, da se naroče. Posamezen iztis je 15c. Poberite naročnine, vzemite naslove in nam jih pošljite najpozneje do 26. aprila.

Majska številka mora iti letos zaradi kampanje med ljudstvo še v večjem številu kakor prejšnja leta.

Če bo VSAKDO, ki mu je delavsko gibanje več kot beseda na jeziku, storil KOLIKOR MORE, bo prišla prvomajska številka v naselbine v tolikem številu kakor še nikoli poprej.

Ako vsak naročnik pridobi povprečno DVE naročnini za prvomajsko izdajo, bo samo od te strani naročenih PET TISOČ IZVODOV!

Klubi JSZ., pojdite v akcijo! Naročite kolikor največ iztisov morete, posamezni člani pa naj nabirajo naročila med znanci. Naš glas MORA med ljudstvo. Brez delavskega tiska delavstvo ne bo IZVEDELO resnice. Brez delavske agitacije ne bo delavskih ZMAG!

Več pojasnila o prvomajski številki "Proletarca" dobite v oglasu na 5. strani.

BLAINE, OHIO, v nedeljo 17. aprila.

Konferenca soc. klubov in društev Prosvetne matice v nedeljo 17. aprila ob 10. dopoldne v A. Matosovih prostorih. Po zborovanju zabadošel! Na dnevnem redu volitve delegata za zbor JSZ. in važne razprave o zboru, njegovem sporedu in drugem.

MILWAUKEE, WIS., v nedeljo 1. maja.

Konferenca soc. klubov in društev Prosvetne matice z delokrogom v čikaškem, milwauškem, waukeganskem in sheboyganskem okraju, se vrši v nedeljo 1. maja v S. S. Turn Hall, 737 National Ave. Prične se ob 9. dopoldne. Popoldne v isti dvorani prvomajska slavnost.

To in ono pri nas in drugod

Cleveland, O. — Komisija ohijskega guvernerja je zaslila razne stranke in faktorje v pogledu akcije za pomoč nezaposlenim. Šlo se je največ radi vprašanja brezposelnega zavarovanja. Pred komisijo je bila tudi večja deputacija socialistične stranke in posebnega centralnega odbora, v katerem so zastopane unije, podporne in druge delavske organizacije. Socialisti so zagovarjali svoj predlog, ki določa zavarovanje nezaposlenih in podpiranje njih družin na podlagi potreb. Škoda le, da ni za tako akcijo več zanimanja med tistimi delavci, katerih se najbolj tiče. Izgubili so vero v svojo moč, katero pa niso v organizirani obliki politično še nikoli pokazali.

Celo dr. Robert E. Vinson, predsednik odbora za industrijsko stabilizacijo pod pokroviteljstvom clevelandske trgovske zbornice, je izrazil naklonjenost zavarovanju nezaposlenih, dasi njegov odbor ni podal o tem nikake izjave. Wm. F. Long, generalni ravnatelj zveze openšaperjev pa je proti, kar je izrazil v pismu. Osebnost hotel priti pred komisijo, ker se je bal odgovarjati na vprašanja. V sled tega so ga kritizirali celo eni meščanski listi. Long hoče, da ostanejo razmere v bistvu nespremenjene, da kompanije v takem položaju dobe delavce lahko poceni in da v slučaju stavk ne bodo v stiski za skube.

E. D. Lynde je dejal, da prejema 19,000 družin podporo od Associated Charities, in da je v Clevelandu 65,000 družin, v katerih so vsi nezaposleni. Max Hayes, urednik unijskega lista v Cleveland Citizen je dejal, da je dolžnost industrije podpirati brezposelnostno zavarovanje. Soc. stranka je pripravila, naj se v ta namen obdavi visoke dedščine.

Naši mladi socialisti 32. ward so dobili na prošlo sejo mladega komuniste, da ga izprašajo, čemu so komunisti proti socialistični stranki. Dejal je, da zato, ker socialisti premalo zahtevajo pri brezposelnostnem zavarovanju. Komunisti namreč hočejo, da dobe nezaposleni tolikšno podporo kot je prej znašala njih plača. Ako je to izvedljivo ali ne, komuniste ne briga. Glavno je, da "hočejo". Osvoje si socialistični program, k njemu dodajo nekaj povisjanja, pa pravijo, mi hočemo "več" kot socialisti. Vprašali so ga tudi, če so taki pohodi, kot je bil pred Fordovo tovarno v Detroitu, delav-

cem v korist. Odgovoril je da, ker so dobili komunisti "v kapitalističnem časopisju silno veliko propagande". Ako se s tem strinjajo tisti, ki so bili ubiti in ranjeni, ni poveljal. Ni ti ne, zakaj so v takih pohodih vedno pretepani le navadni ljudje in mali agitatorji, ne pa Fosterji in slični. Zakaj ni Foster šel v prednje vrste? Saj je dan prej govoril v Detroitu in manifestacijo odobril. On dobro ve, da se z njimi delavec tira pred policijske kroglice in bombe, toda glavno je, da potem kapitalistično časopisje piše o komunistih in "jim daje reklamo..."

Ker ni blizu volitev, piše "E." spet za "interese delavcev", udrži pa starokopitnih (?) republikancih, po demokratih pa poka njen bič. V jeseni, ko bodo volitve, pa bodo na delavce pozabili in vprašali, "kdo da več?" In tistemu bodo spet prodali svoje prepričanje in agitacijsko moč.

Nekateri člani SSPZ, mislijo, da Sisković ni bil upravičen uprašati jih za podporo, ker ga je urednik njih glasila napadal v uradnih številkah. Če ni on član, je zato vseeno lahko brat. Saj pravimo, da smo bratje po rodu in pa po Adamu in Evi.

Rojak Seme iz Moon Runa, Pa., piše v glasilu SSPZ. (Enakopravnosti), da ker je Proletarec politični list, je proti temu, da bi postal glasilo SSPZ.

Seme je v pravem, kar se tiče trditve, da je Proletarec politični list. Zagovarja socialistično politiko. Rojak Seme pa je pri tem prezrl, da je tudi sedanje glasilo SSPZ. POLITIČEN list. Zastopa republikansko in včasih tudi demokratsko "politiko". Ali je tak politični list boljši kakor "Proletarec", rojak Seme?

Demokratskim sodnikom v Clevelandu po zaslugi okrajnega blagajnika, ki je republikanec, ni bilo treba plačati davkov. "Ameriška Domovina" pa še vedno trdi, da je razlika med "slonom" (republikanci) in "magarcem" (demokrati).

Struglerji obhajajo petletnico dne 16. in 17. aprila. Zabav bo vsake vrste. In pravijo, da bo govoril župan Miller (?). Frank Barbič.

Koncert "Zora"
Hrvatski pevski zbor "Zora" v Chicagu priredi v nedeljo 17. aprila ob 7:30 zvečer koncert v dvorani Sokol Pilsen, 1814 S. Ashland Ave. Vstopnice so v predprodaji 50c in pri blagajni 75c. Po sporedu po plesna zabava.

Dne 17. aprila na West Park na klubovo zabavo

Cleveland (West Park), O. — Ne bom vam razkladal o težkočah, v kakršne so nas pripravili kapitalisti s svojimi strankama. Saj so skoro vsi delavci prizadeti. Pravijo, da je to v zgodovini te dežele že 16. kriza, a dejstvo je, da še nobena ni bila tolikšna kakor sedanja. Tako daleč so nas priveli republikanci in demokrate, in če se delavci ne izpametujejo, bo za reveže še zmerom slabše.

Ce bo ljudstvo spet glasovalo za demokratsko in republikansko stranko, je nemogoče, da se bi kdaj trajno obrnilo na bolje. Kadar boss najema delavca, zahteva, da je sposoben. Če mu ni kaj prav, ga odslovi. Zakaj se bi tudi delavci ne ravnali po tem pravilu in odslovili senatorje, kongresnike, guvernere in prezidenta, ki so napravili to velikansko gospodarsko polomijado!

Eni žele le revolucije, drugače ne bo nič. A ne zapopadejo, da je revolucija tukaj že dolgo. Revolucija pomeni preobrat. Le poglejte okrog sebe, pa boste videli, kako ogrožen je posebno v tehniki, ki je omogočila, da si je nekaj ljudi prisvojilo skoro vsa bogastva. Če hočejo delavci proti tej revoluciji svojo revolucijo, ne bodo zmagali s kakim starinskim orožjem, nego edino z organiziranjem, kakršnega propagira socialistična stranka.

Kaj imate od tega, da glasujete za demokrate in republikance? Pravite, da za socialiste zato ne marate, "ker ne bodo nikoli zmagali". Koliko pa ljudstvu koristi, ako zmagajo demokrate? Prav nič. Le nekaj ljudi se peha za javna korita, kakor pujski. Zdej odrinejo demokrate republikance, in potem pa spet republikanci demokrate. Njim se gre samo za korito. Ljudem vse obljubijo, ker rabijo njihove glasove, po zmagi pa si razdele službe. In jih kažejo nam, češ, glejte, službe smo dali vašim ljudem! Kakor da more drenjanje demokratskih in republikanskih politikov za javno korito nasiti brezposelne delavce in njih družine!

Kaj imajo mali obrtniki in mali trgovci od kapitalistične politike? Vlada daje podporo trustom. Čemu jo ne da tudi malim prodajalcem? Ne da jim je iz tega razloga, kakor je ne da delavcem. Od mase hočejo le glasove in pa — vaš denar, dokler ga kaj imate.

Razmišljajte o tem in pridite na zabavo ter koncert kluba št. 6 JSZ., ki se vrši v nedeljo 17. aprila ob 3 pop. na 12912

INDIJA SE NOČE POMIRITI

Vas konferenco pod pokroviteljstvom Velike Britanije za pomirjanje Indije so bile brezuspene. Indijsko ljudstvo se je odločilo, da si hoče izvojevati neodvisnost za vsako ceno. Vicerokralja vlada v Indiji skuša nacionalistično gibanje zatreti s silo. Aretirala je mnogo voditeljev med njimi Gandhija, kar zaleže toliko, kot prilivanje olja na ogenj. Na tej sliki sta indijska policija v Bombaju v službi Velike Britanije, ki sta prišla aretirati ga. Puristomovo in mladitka (oba na tej sliki) zaradi nacionalističnega piketiranja.

McGowan Ave., West Park, O. Pevski zbor "Delavec" vprizori ob tej priliki igro "Rudarji", videli boste, kako se obnaša kranjski Janez v New Yorku in razen teh bo na sporedu več drugih zanimivih točk. Govorniki bodo Sidney Yellen, Jos. Martinek, sodružica O. Vehar in Max Wohl. Rojaki in rojakinje v Clevelandu in okolici, pridite v nedeljo 17. aprila na prireditev kluba št. 6 v West Park! — Math Bizjak.

Konferenca za brezposelnostno zavarovanje

Cleveland, O. — Vabilu na konferenco za brezposelne, katero je sklicala lokalna socialistična stranka 1. aprila v I. L. G. W. Union dvorani, se je odzvalo približno 90 organizacij. Direktno zastopanih je bilo blizu 80 organizacij. Konferenca je štela od 175 delegatov in je nepričakovano dobro uspeła. Predsedoval je sod. Mandelcorn. Sodrugi Martinek je v svojem govoru orisal položaj, v katerem se nahaja delavstvo in mali trgovci. Med drugim je dejal, da mali trgovci podpirajo brezposelne veliko bolj kot dobrodelne organizacije, katere kapitalistična vlada hvale, da so kos svoji nalogi. Mnogo trgovcev je že propadlo, ker so dajali na upanje, in veliko dru-

gih jim bo sledilo. Zdej je edina pot, boriti se za brezposelnostno zavarovanje, da bo omogočeno brezposelnim plačevati svoje potrebščine. Raztolmačil je tudi socialističen načrt brezposelnega zavarovanja, katerega sta 29. jan. predložila guvernerjevemu odboru sod. Sharts, soc. kandidat za guvernereja in sod. Yellen, tajnik ohijske soc. stranke. Po končanem govoru je prečital resolucijo, katera uigira legislaturo, da naj socialistični načrt v celoti sprejme.

Delegacija je resolucijo soglasno odobrila. Dalje je bila sprejeta resolucija, ki zahteva od državne vlade, da določi 75 milijonov dolarjev v takojšnji pomoč brezposelnim. (V državi Ohio je en milijon brezposelnih, je izjavil Martinek.)

Štirinajst delegatov je bilo izvoljenih v odbor, katerega naloga je, da zagovarja soc. načrt pred guvernerjevim odborom. Delegacija je soglasno skienila, da ta organizacija (Konferenca za brezposelno zavarovanje) eksistira še naprej in vodi propagando za omenjeni načrt. Konferenca apelira na vsa podporna društva, unije, zadrage in druge organizacije, ki se strinjajo da država uvede brezposelnostno zavarovanje, da se ji pridružijo. Vsaka organizacija ima pravico do dveh zastopnikov. Soglasno je bilo sklenjeno, da tistih štirinajst delegatov, ki nastopijo pred guvernerjevim odborom,

tvorijo eksekutivni odbor te organizacije. Eksekutivnemu odboru se nalaga, da skliče prihodno zborovanje v teku enega meseca. Vsi, ki boste čitali to poročilo, prinesite zadevo pred svoje društvo in apelirajte na članove, da se društvo priključi k tej organizaciji ter izvoli dva zastopnika. Imena in naslove zastopnikov lahko izročite meni, ki jih bom oddal na pristojno mesto. Svar je resna in kot tako jo vzemite tudi vi.

Priloge za proslavo delavskega praznika Prvi maj so v teku. Dopoldne in popoldne do 3. se bodo obdržali shodi in manifestacija po ulicah. Po tretji uri pa odkorakamo v avditorij SND, kjer se bo vršil delavski mednarodni koncert. Isti dan se bo vršilo tudi konferenčno zborovanje klubov, društev in drugih organizacij Prosvetne matice JSZ. v prostorih kluba št. 27 v SND. Na slovenske delavce in delavke apeliramo, da pomagajo vršiti agitacijo v prid prireditve. Na Prvega maja pa vsi na plan! Pokažimo našo delavsko solidarnost! — Louis Zorko.

Prispevki za pokritje stroškov prvomajskega "Proletarca"

I. izkaz.
(Poslani do 7. aprila.)
Chicago, Ill. Po \$1: Frank Omahen in Anton Trojar; John Chemažar 85c; po 50c: Mary Svetlik in Louis Volk; neimenovana 35c; Anton Wouk

30c; M. Popovich 25c; Tom Platt 10c, skupaj \$4.84.
Sheboygan, Wis. Klub št. 235 J. S. Z. \$5.00.
Virden, Ill. Klub št. 50 JSZ \$2; Frank Hirsch \$1; po 25c: Simon Kavčić in Frank Vondina (Auburn); po 15c: Frank Stomphar in Agnes Kuhar; po 10c: Frank Reven, John Shluga, Florijan Gorican in John Bezar, skupaj \$4.20 (poslal Frank Hirsch).
Hermine, Pa. Dr. št. 80 SSPZ \$3.60; dr. št. 87 SNPJ \$1.50; Anton Zornik 25c; skupaj \$5.35.
Cleveland, O. Anton Rodica \$1; Frank Vidrich 25c; po 10c: John Turic in John Debeve, skupaj \$1.45.
Pohatan Point, O. Klub št. 25 JSZ. \$1.00.
Colebrook, N. H. Louis Kordiah \$1.00.
Lloydell, Pa. Po 25c: John Svigelj st., Louis Svigelj in Hannah Svigelj, skupaj 75c.
No. Chicago, Ill. Neimenovan 50c in Frank Brence 16c, skupaj 66c.
Port Washington, Wis. Po 25c: ohan Pungartnik in Frank Leskoveh, skupaj 50c.
Sublet, Wyo. Neimenovan 50c. Laskavack, N. Y. Sestanovich 50c. Johnstova, Pa. Po 10c: John Langerhoic in Anton Zakrajšek, skupaj 20c.
Girard, O. Louis Muster 16c. Vandling, Pa. John Majdic 10c. La Salle, Ill. Anton Udovih 10c. West Allis, Wis. Math Musich 10c. Ely, Minn. Math Otrin 10c. Lorain, O. Peter Rahotina 10c. Holsopple, Pa. Josephine Sitar 10c. Elizabeth, N. J. Anton Turk 10c. Diamondville, Wyo. Andrew Klum 10c.
Skupaj v tem izkazu \$26.91.

TRINERJEVO GRENKO VINO
proti zaprtju, slabemu apetitu, glavobolu, izgubi spanja. V vsak lekmarni.

PROGRAM PRIREDBE KLUBA ŠT. 6 J.S.Z. v nedeljo 17. aprila v DVORANI JUGOSL. DEL. NAR. DOMA, 12912 MCGOWAN AVE. WEST PARK, O.
Vstopnina 25c za osebo. Pričetek ob 3. pop. SPORED:
1.) Govor, Sidney Yellen, "ajnik soc stranke za Ohio."
2.) Nastop pevkega zbora "Delavec", odsek kluba št. 28 JSZ.
3.) Govor, Joseph Martinek, urednik češkega soc. lista "Delavsky Listy".
4.) "Jaz pa za eno deklico vem", kvartet zbora "Delavec".
5.) Govori v angleščini za mladino Olga Vehar.
6.) "Slovenska deklica", poje ženski zbor "Delavca".
7.) "Dani se", poje moški zbor "Delavca".
8.) "Opomin k petju" in "Rožmarin", poje mešan zbor "Delavca".
9.) "Pastir", dvopev.
10.) "Hrički ponižite se", solopev.
11.) "Ti si urce zamudila", bariton solo.
12.) "Spomlad prav lučno je", dvopev.
13.) "Rudarji", drama v enem dejanju, vprizori dramski odsek kluba št. 28 JSZ.
PO PROGRAMU PROSTA ZABAVA IN PLES.
Radi obsežnosti sporeda se ga začne pridvajati ob 3. popoldne namesto ob 6. zvečer.

AGITATORJI NA DELU

Izkaz naročnin, ki so jih poslali agitatorji "Proletarca".

IV. izkaz.

Vse naročnine, ki jih pošljejo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so štete na bazi polletnih naročnin. Namreč agitator, ki pošlje eno celoletno, je zabeležen v tem seznamu z dvema polletnima.

Poslali so:

Anton Jankovich, Cleveland, O.	39
Anton Vičič, Cleveland, O.	22
Andrew Miško, Chicago, Ill.	15
George Smrekar, Aliquippa, Pa.	9
John Zornik, Detroit, Mich.	5
John Jereb, Rock Springs, Wyo.	5
Louis Ambrozich, Milwaukee, Wis.	4
Leonard Alpner, Milwaukee, Wis.	4
John Plahtra, Niles, O.	4
Anton Bogataj, Renton, Pa.	4
Anton Tratnik, Diamondville, Wyo.	3
Joseph Snoy, Bridgeport, O.	2 1/2
Jacob Rozic, Milwaukee, Wis.	2 1/2
Frank Podboy, Parkhill, Pa.	2
Jack Bergant, Lisbon, O.	2
Anton Per, Springfield, Ill.	2
Joseph Zorko, West Newton, Pa.	2
John H. Kržišnik, Sublet, Wyo.	2
Frank Matkovich, West Allis, Wis.	1 1/2
Frank Ursitz, Sygan, Pa.	1/2
Skupaj v tem izkazu (4 tedne) 139 polletnih naročnin. Prejšnji izkaz (4 tedne) 348.	

NE SME BITI ODMORA!

Povečanje "Proletarca" ne bo nikoli izvedljivo drugače, kot da se ga razširi BOLJ nego je razširjen sedaj, in da se mu pridobi več oglasov. V ta namen potrebuje AKTIVNE lokalne zastopnike v VSEH naselbinah. Predležiči izkaz poslanih naročnin, ki ga vidite tik tega članka, beleži od prejšnjega izkaza znatno nazadovanje. Temu je deloma krivo to, da Vičič v tem seznamu nima svojega običajnega števila, in da Snoy pretekli mesec ni bil na agitaciji. Dalje volilna kampanja v Milwaukeeju, ki je do 5. aprila naše zastopnike zaposlila z volilno agitacijo. Glavni vzrok, da je večina zastopnikov postala v delu preveč popustljiva, pa je kriza. Predočiti si moramo resnico, da je delavski list delavstvu v krizi potrebniji kakor pa v "dobrih časih". Dalje, da KAPITALISTIČNI listi ne nazadujejo v cirkulaciji. In če imajo milijoni in milijoni delavcev denar za liste, ki so lastnina multimilijonarjev in glasniki privatnih interesov, čemu naj bi tarnali agitatorji delavskih listov? Na plan z resnico in v boj za NAŠ tisk! Pomagajte razširiti prvomajsko številko "Proletarca" in pojdite v akcijo za razširjenje VSAKE izdaje "Proletarca". Če bi se udali mehkužnosti, je naša bitka v naprej izgubljena. Nešteto naselbin je, ki so v izkazih poslanih naročnin slabo zastopane, ali pa sploh nimajo zastopnikov. Sodrugi, somišljeniki, naročniki, zavzemite SE VSI, pa bo v prihodnjem izkazu "Proletarec" beležil zopet lep napredek, kakor ga je v prejšnjem izkazu. Ako bi delavec prisilil samega sebe misliti in delati za svoj razred kakor dela in misli za kapitalizem, pa bi danes ne imeli milijone brezposelnih in gladnih.

PIREDBE PODPORNIH IN DRUGIH DRUŠTEV

MAJ. JOHNSTOWN, PA. — Veselica z igro dr. št. 600 SNPJ. v soboto 14. maja v Slov. del. domu na Moxhamu. Opomba: Cena oglasov v tej rubriki je \$1.00 za cel čas, to je do datuma priredbe. Vabimo podporna in druga društva, da oglašajo svoje priredbe v tej koloni, katera bo priročna v listu vsak teden.

Anton Zornik
HERMINIE, PA.
Trgovina z melanim blagom. Peči in pralni stroji na posebnost.
Tel. Hermine 2221.

"New Leader"
angleški socialistični tednik. Izhaja v New Yorku. Naročnina \$2 na leto, \$1 na pol leta. Najboljše urejanje angleški socialistični list v Ameriki. Mnogo slovenskih delavcev ga čita. Naročite si ga tudi vi. Naročnina sanj sprejema "Proletarec".

Dr. Andrew Furlan
ZOBOZDRAVNIK
vogal Crawford and Ogden Ave. (Ogden Bank Bldg.)
Uradne ure: Od 9. do 12. dop. od 1. do 5. popoldne in od 8. do 9. zvečer. Ob sredah od 9. do 12. dop. in od 6. do 9. zvečer.
Tel. Crawford 2893.
Tel. na domu Rockwell 2818.

SODRUGOM IN SIMPATIČARJEM V BARBERTONU IN OKOLICI.

Seje kluba št. 232 JSZ. se vrše sako drugo nedeljo v mesecu ob 10. dopoldne v dvorani društva "Domovina" na 14. cesti. Sodrugi, prijatelje redno na sejo in pridobivajte kluba novih članov, da na ta način ustvarimo močno postojanko J. S. Z. Somišljenike vabimo, da se nam pridružijo. Socialistična stranka je v tej deželi edina delavska stranka s konstruktivnim programom, s katerim si delavstvo lahko pribori boljše bodočnost in končno osvoboditev iz nesodne sužnosti.

Dr. John J. Zavertnik
PHYSICIAN and SURGEON
Office hours at 3724 W. 26th Street
Tel. Crawford 221E.
1:30 — 3:30 — 6:30 — 8:30 Daily at Hlavaty's Drug Store
1858 WEST 22ND ST.
4:30 — 6:00 p. m. daily.
Except Wed. and Sunday only by appointments.
Residence Tel.: Crawford 8440

Milwaukee Leader
Največji ameriški socialistični dnevnik. — Naročnina: \$5.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 za tri mesece.
Naslov: 540 Junonu Ave. MILWAUKEE, WIS.

Martin Baretincic & Son
POGREBNI ŽAVOD
324 Broad Street
Tel. 1475. JOHNSTOWN, PA.

Hočete pristno in čisto mleko za vašo deco in ostalo družino. Dovolite da vam postrežemo z njim. Dostavljeno na dom iz naše sanitarne, soljno zračne NOVE MLEKARNE
WENCEL'S DAIRY PRODUCTS
EDINA SLOVENSKA MLEKARNA V CHICAGO.
2380-82 Blue Island Ave. Tel. Roosevelt 3673

NAJVEČJA SLOVENSKA TISKARNA V AMERIKI
JE
NARODNA TISKARNA
2142-2150 BLUE ISLAND AVENUE
CHICAGO, ILL.
Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angličnem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

POTEM KO TEMELJITO
prevdarite vse okolščine, boste prišli do zaključka, da je vaš denar res najbolj varno naložen v
KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

PROLETAREC

Izhaja vsak četrtek.
Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba,
Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze

NAROČNINA za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00. — Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi republikani in oglašje morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC
Published every Thursday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc.
Established 1906.

Editor Frank Zeita
Business Manager Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

Address:
PROLETAREC
3630 W. 26th St., Chicago, Ill.
Telephone: Rockwell 2864.

546

"Največja nevarnost"

Vselej, kadar kapitalistična politika to ali ono deželo do kraja zavoji v blato se zateče po oporo k patriotizmu. "Bodite patriotični," kličejo ljudstvu. "Saj smo imeli že dostokrat krize in vojne, pa smo s pomočjo lojalnosti in patriotizma prebivalstva težkoče vselej premagali."

Kapitalistični predstavniki grme v svojem patriotičnem navdušenju proti "boljševiški nevarnosti", komuniste pa kažejo ljudstvu kot matere otrokom svoj "bavbav". Celo reakcionarni kongresnik Fish iz New Yorka, ki je na državne stroške celo leto preiskoval "rdečo nevarnost", jih je posvaril, da pretiravajo.

Z bav-bavom ne bodo rešili položaja, ne nasitili gladnih. Dati bodo morali nekaj več kot pa patriotične apele, in ker tega ne mislijo storiti sami od sebe, se bo ljudstvo pač moralo oprijeti kake druge stranke namesto demokratske in republikanske, pa čeprav ni "patriotična".

Dvojna mera Italijanov

Tudi italijanski fašizem ima za moralo, jezikovne pravice in slične stvari dvojno mero. Na Malti, ki je pod administracijo Velike Britanije, so Angleži vzeli italijanski nekaj privilegijev in jo odpravili iz ljudskih sol. Takoj so se glasili Mussolinijevi senatorji v italijanskem "parlamentu" z interlacijami, kaj bo podvzela vlada, "da izvojuje vse pravice" zatiranim Italijanom na Malti.

Fašisti hočejo, da se Italijanom v inozemstvu šolstva ne ovira, in da jim da država šole v italijanskem jeziku kjerkoli so kompaktno naseljeni. To kar zahteva za Italijane v inozemstvu, pa odreka narodnostnim manjšinam v svojih mejah. Ni je države, ki bi tako drastično raznarodovala podjarmljene manjšine, kakor Italija. Jugoslovanom je v sporazumu s papežem odrekla celo veronauk v slovenskem ali hrvaškem jeziku. Jugoslovansko šolstvo je popolnoma odpravila. Le malo boljše postopa s podjarmljenimi Nemci na Tirolskem.

Molitve za "babyja"

Molitve za rešitev Lindbergovega otroka, ki jih je ameriški kapitalistični tisk pred tedni histerično razglasal, so največje hinavstvo. Tako so namreč izjavili nekateri duhovniki, ki še niso okuženi s korupcijo "modernega krščanstva".

"Amerikanci so dobri ljudje, ki radi sentimentalno pokažejo svoje simpatije osebi ali družini, katere je povzdignjena v časopisu s sistematično publiciteto. Ampak kar se je dogajalo v javnosti glede ugrabljenega Lindbergovega otroka, ni bila samo simpatija do njegovih staršev, nego histerija, v kateri se je ameriško ljudstvo pokazalo ne v luči civilizacije, nego v primitivnosti barbarskega človeka. V tej histeriji smo postali divji..."

To je pridigal dr. J. M. Holmes, eden najbolj znanih ameriških duhovnikov liberalnih nazorov.

"Kaj naj si mislimo o priprošnjah mase ljudi k Bogu, zato ker so zločinci ukradli otroka, katerega starši imajo slučajno ljudsko pozornost? Ali naj smatramo Boga za tako malenkostno bitje, da se bo brigalo za vsak ta slučaj in ga je treba nato prositi s sklenjenimi rokami, da naj krivico popravi?"

Rev. Holmes zamanj vprašuje. On je lahko liberalen duhovnik, velik mislec, toda nad maso ima kontrolno hinavsko krščanstvo, kateremu so tolovajski "kristjani" bližji, kot pa filozofija, kakor jo uči on. Cerkev v Ameriki je v zakupu kapitalizma. Kar počne, je sicer res barbarstvo, histerija in tako dalje, toda te slabosti, grehe in hibe zavije ponavadi v patriotizem, včas pa jih ogrne s prtom lažnjivega krščanstva. Gre pa se samo za profit tega lažnjivega krščanstva in njegovega barbarstva ter za koristi časopisja, ki vse to izrablja v prid povečevanja svojega profita.

USTAVA V KENTUCKYJU NIMA VELJAVE

Nedavno se je odpravila družba 60. študentov iz newyorških in par drugih visokih šol na vzhodu v Kentucky, v namenu, da se osebno pouče o razmerah med premogariji v harlanskem revirju. Šerif okruga in državni pravdnik sta jih sprejela na moji, jih privlela v County building ter jima sporočila, da bo za njih krito najvarnejše, če takoj odpučejo od kjer so prišli in naj raje preiskujejo bežo v New Yorku in drugih mestih na vzhodu. Ko so študentje protestirali, da se jim krati svoboda, ki jim jo garantira ustava, so bili siloma izgnani iz okruga. Pritožili so se gvernerju Kentuckyja, kar jim ne koristi, zato se bodo borili skopzi druge instance s pomočjo Lige za civilne svobodščine. Oblast v Kentuckyju, ki je popolnoma pod kontrolo premogovniških kompanij, trdi, da so ti dijaki "komunisti", brezbožci in sploh nevarni redu in miru zato se Kentucky s takimi ljudmi ne mara pečati. Študentje v resnici niso komunisti, pač pa je med njimi več socialistov in članov lige za industrialno demokracijo. Na sliki (stojeci) je deputacija zavrženih študentov, ki je prišla v Washington in bila zaslišana pred senatno komisijo. Senatorji, sedeči od leve na desno, so Marvel M. Logan (Kentucky), Royal S. Copeland (New York), Edward P. Costigan (Colorado), in na koncu študentka Margaret Bailey.

"REZULTATI"

II.

Ako se še spominjate, sem vas zadnjič pustil v "vodilni slovenski naselbini" v Pennsylvaniji, v "spodnjih prostorih", pri bari, kjer leži nešteto čikov, v čitalnici pa je namesto knjig polna vrsta sodov, nekaj polvaljanih družinskih koledarjev in Zakon biogeneze.

Dasi smo se počutili slabo, ako se morete domisliti, nismo izpraznili bogzna koliko kvortov, čike pa smo spravili v žep, kajti v krizi vse prav pride. Ko sem se drugi dan prebudil, sem spet pogledal tisti članek z naslovom "Rezultati", ki sem vam ga zadnjič omenil. Ker mi ob njemu ni bilo dobro, sem po stari čikarski navadi vzel čik in pljuval v kot, kot se po naši narodni navadi spodobi. Nato sem vzel svinčnik v svojo desno roko in zdaj pišem. Pišem, tolmačim, citiram in čikam, da mi ne pride slabo. Pač čudna kombinacija!

Od samega obupa nad našimi napakami sem se zatekel k sodu in potkal nanj. "Se bomo pili," sem se tolažil, in začel brati članek profesorja jugoslovanske književnosti dalje.

... V krajih, kjer naši ljudje tvorijo precejšnje število prebivalstva in bi bili lahko na en ali drugi način zaostopani v javnem političnem in gospodarskem življenju, nimamo skoro nobenega zastopnika. Slučajev je vse polno. Pri zadnjih volitvah v Johnstownu, na primer, so trije stari slovenski socialistični bojovniki dobili vsak po okoli 40 do 70 glasov na socialističnih volilnih listah, čeprav so vplivali na društva in klube...

To je nesreča, ki mene prav tako peče, kakor gospoda profesorja. Le, da sem jaz manj zmotljiv in manj pozabljiv. Ko se je naš "Delavec" vrnil s predavateljske ture, na kateri je združeval starše v njih otroci, je dejal, "naš narod je devetdeset odstotkov za demokrate." Zato si jaz pri svojih sodih v vodilni pennsylvanski naselbini mislim, čemu raje gospod profesor ne kritizira demokrate? Če je zanje glasovalo devetdeset odstotkov, kakor je on trdil v uradnem poročilu na stroške dobre matere njegove tedanje jednote, kaj morejo socialisti zato, če so Slovenci brez zastopstva? Ali so socialisti krivi, če dobim rojakom, ki so glasovali za demokrate, Smith ni dal piva, in če našim skromnim ljudem, ki so poslali Hooverja v Washington, ni priletela pohana piška v ponev? Ne kaže nam drugega, kakor da gremo v socialistični kevdur v socialističnem slovenskem domu v vodilni pennsylvanski naselbini in pijemo napol kiso socialistično vino, izprešano iz socialističnega grozdja, in jemo za prigrizek kranjske klobase, ki so jih naredili kranjski socialisti iz svinjine, katero so jim prodali

jim bi morda pohane piščance razdelile, morda bi jim socialisti celo pomagali popiti dobro Smithovo pivo in razdelili bi medse brčkone tudi njihove zmrznjene, meglene in votle vloge! Socialisti so pač vražja golazen. Bogaboječje ameriško ljudstvo pa jim je nasproti in glasuje za dobre stvari, kakor jih reprezentirajo republikanci in demokrate. Velika nepravilica za slovenski narod pri tem je, ker preveč poslušajo nepodoneče, prepričevalne domače socialiste. Premislite, če bi se ta naš dobri, delovni narod izkobilal izpred sodov in šel glasovati za demokrate in republikance—kako blagodejne posledice bi to imelo! Smehljajoče rojakinje bi cvrle piščance! Dobro preskrbljeni rojaki vam bi stregli z močnim pivom. Pa delo bi imeli! Demokrate in republikanci bi jim dali službe. Zdjaj ste brčkone zaradi rdečkarstva brez njih in vas morda še deportirajo, ker se branite ameriške svobode, dobrih pišk in izbornega piva.

Kozma Teleban.

"Da se ne boste okužili"

"Ameriška Domovina" ima zelo rada socialiste, toda le takole kake tri tedne pred volitvami. Potem pa, vrag jih vzemi!

Tudi slovenski trgovci so ji jako pogodu, dasi njih obstojenost ni odvisna od "Ameriške Domovine", niti od demokratske stranke, pač pa od delovnega ljudstva.

Danes jih je čezdalje več, ki med demokrate in republikance priznavajo, da sta obe stranki le dekli Morganovih finančnih interesov, in to v toliki meri, da se mnogi poslanci že upirajo. Nobena tajnost ni, da sta obe stranki gnezdo korupcije, in ne ena ne druga ni v tej krizi storila ničesar za delavce. Zato je naše stališče, da je za delavstvo škodljivo, ako podpira ti dve dekli Morganovih, Rockefellerjevih in Mellonovih interesov. To se pravi, da služita le bogatašem, od katerih dobivata milijone v svoje kampanjske fondje.

"Ameriška Domovina" je vsled tega našega stališča jako huda na nas. Tako huda, da pri tem celo na Vatro Grilla pozabi. V izdaji z dne 4. aprila se pod naslovom "Da se ne boste okužili" jezi nad Antonom Vličičem. Zdjaj že drugič. Prej enkrat je priobčila proti njemu celo uredniški članek. Sedaj pa se spodtika, ker je bilo v enemu njegovih dopisov rečeno, da je "vsako" srečavanje z demokrate ali republikanci v kakršnikoli odnosajih okuženje, ki koncem konca škoduje le socialističnemu gibanju.

Tu moramo priznati, da je Vličič ta stavek napisal obširneje in jasnejše, ali radi stiske s prostorom smo dopis skrajšali. Včas to bistvu dopisa ne škoduje, ali v tem slučaju je pokvarilo smisel stavka, nad katerim se spodtika "Ameriška Domovina", dasi je krivda naša.

A Vličič je v originalu napisal:

... Socialisti in drugi napredni delavci v Clevelandu ne bi smeli v kampanjah poslušati sladkih vabil ne ene ne druge kapitalistične stranke. Ako jih začno poslušati in če nimajo pri tem svoje agitacije, se jako lahko primeri, da se eden ali drugi okuži v dem političnem

srečevanju z demokrate ali republikanci, in škoda pa ima potem socialistična organizacija v celoti. Zato priporočam delavcem, da naj ne poslušajo sladkobesednih demokratov in republikancev in jim naj nikar ne siede, pač pa naj pristopijo v svojo stranko, da bodo enkrat tudi delavci kaj veljali v politiki...

Ker smisel gornjega stavka pri skrajšanju ni bila dovolj jasna, nego se jo celo lahko zavaja, kot je to storil James Debevec v "Am. Domovini", se nam je zdelo potrebno in pravico objaviti ta popravek.

James Debevec, ki je drug L. Pirca pri lastništvu in v uredništvu "Am. Domovine", hujska radi omenjene novice slovenske trgovce v Clevelandu proti "Proletarcu". Ker so "demokrate", naj nikar ne dajejo oglasov v "Proletarcu"! Včas pa naj kar na kratko odslove!

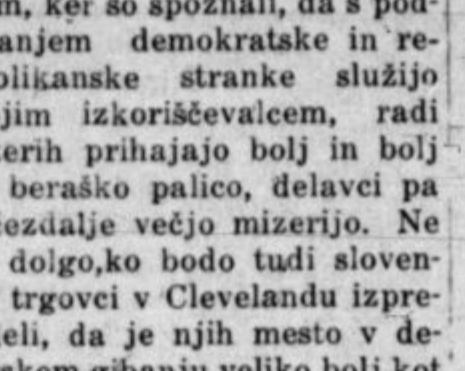
Ne vemo, koliko slovenskih trgovcev misli, da so "demokrate". Tudi ne vemo, kaj oni smatrajo pod to besedo. Morda glasujejo za demokrate se tako iz navade.

MEMO pa, da ta kriza poriva z vsjo močjo male trgovce med proletarijat in slovenski trgovci niso v tem pravilu nobena izjema. Vemo tudi, da pristopa vsled tega dejstva stotine malih trgovcev k socialistom, ker so spoznali, da s podporanjem demokratske in republikanske stranke služijo svojim izkoriščevalcem, radi katerih prihajajo bolj in bolj na beraško palico, delavci pa v čezdalje večjo mizerijo. Ne bo dolgo, ko bodo tudi slovenski trgovci v Clevelandu izprevideli, da je njih mesto v delavskem gibanju veliko bolj kot pa se navduševati za "demokrate". Pirc in Debevec imata morda koristi od tega, slovenski trgovci pa prav nobenih. Imeli pa bi koristi, če bi delavci prejimali v brezposelnosti zavarovalnino, in imeli bi koristi, če bi delavci kaj zaslužili. Demokrate sicer objubujejo "službe", istotako republikanci, toda menda nihče ne misli, da take republikanske in demokratske službe izboljšujejo razmere. Politika, ki ne more objubiti nič drugega kot "službe" dobrim demokratom", je pušla in zavajalna, pa če nam g. Debevec še tako zameri.

V isti številki "Proletarca" kot Vličič dopis je tudi dopis Clevelandčana Antona Zelezničarja, pod naslovom "Delavci in slovenski trgovci", v katerem slednje priporoča v upoštevanje in slika njihove težkoče. Čemu ni resnicoljubni g. Debevec omenil tudi tega dopisa? Pač zato ne, ker mora služiti mašini demokratske stranke bolj kot pa interesom slovenskih trgovcev!

ZUPAN D. W. HOAN STOPA V 5. TERMIN

Milwaški župan socialist Danfel W. Hoan je bil 5. aprila izvoljen za župana največjega mesta v Wisconsinu petič. Ta urad ima že 16 let. Dobil je 107,681 glasov in njegov protivnik kandidat združenih nasprotnikov Jos. P. Carney 62,631. Hoanova večina znaša 45,050 glasov.

DANIEL WEBSTER HOAN.

... Socialisti in drugi napredni delavci v Clevelandu ne bi smeli v kampanjah poslušati sladkih vabil ne ene ne druge kapitalistične stranke. Ako jih začno poslušati in če nimajo pri tem svoje agitacije, se jako lahko primeri, da se eden ali drugi okuži v dem političnem

Zgodovina delavskega gibanja na Slovenskem

PRIPREDIL ANTON KRISTAN

(Nadaljevanje.)

Sturm pravi, da je poskušal delati za razvoj delavskega stanu, toda le na postavnem potu. V društvu so bili vedno narodnostni prepirci, ki so pa še le prav oživel, kedar so napravili med seboj pevsko društvo. V javnih shodih je on vedno med delavci povdarjal ljubezen do Avstrije. Končal je svoj apel na porotnike z opozorom, naj se vendar usmilijo njegove žene in njegovih otrok.

Kriegl in Dhü se odpovesta besedi.

Predsednik na to še enkrat vse povzame in pravi, da se tukaj ne gre za teoretična spoznanja in za nazore, temveč za nakane rešitve delavskega vprašanja po silovitih potu. Na to podučil še o nekaterih pravnih izrazih porotnike, kateri so se ob 6. uri zvečer na posvetovanje iz zbornice umaknili, in se še le ob 8. uri zopet tjakaj povrnili. Porotniki so potrdili glede zatoženega Zelezničarja le dve glavni vprašanji in to odobravanje u-mora ruskega cara Aleksandra II. in pa razširjanje prepovedanih tiskovin z 9 proti 5 glasi. Nadalje so potrdili glede Tume vprašanje o razširjanju prepovedanih tiskovin, toda s pristavkom, da ni vedel, kaj je notri. Ker pa ta pristavek juridično vprašanje vniči, so se porotnikom stavila še druga vprašanja, katere so pa zanikali.

Državni pravnik pravi, da se more Zelezničar kaznovati zaradi hudodelstva veleizdaje in kalenja javnega miru po §§ 58 a), b), c), 65, a), kazen naj se mu pa odmeri po § 59 c) in 34. Obteževalna je konkurenca dveh hudodelcev in to, da je bil že kaznovan, polajševajočega ni nič.

Zelezničar s podvzdignjenimi rokami in solznimi očmi prosil za milostno določitev kazni.

Sodni dvor se umakne k posvetovanju. Ko se zopet povrne, razglasi predsednik razsodbo, vsled katere se Zelezničar obsodi na osem let v hudo ječo, poojstreno vsak mesec s postom. Obteževalen se je zdel sodnikom slučaj konkurenca dveh hudodelstev (veleizdaje in kalenja javnega miru), polajševalen pa slučaj, da se še ni nobena škoda zgodila, osemmesečna preiskava in pa življenje brez kazni od prvega kaznovanja, ki se je zgodilo vsled nekega prestopka pa do sedaj. Vsled tega poslužila se je sodnja svoje pravice in mu je še manjši kazen določila, kakor jo določil paragraf napoveduje. Drugi zatoženci so bile za nekrive spoznani. Državni pravnik objavil je tako pritožbo ničevnosti glede nektrih 4 obtožencev, glede Zelezničarja pa zaradi premajhne kazni. Vsled pravnikove pritožbe se nekrivi niso mogli spustiti.

XIV. Komentar "Slov. Naroda"

Priobčili smo to zanimivo sodno razpravo po "Slovenskem Narodu" (do priče Stöckbauerja) in po "Slovincu" potem naprej. Si-nografskega zapisknika nismo mogli dobiti, ki bi nam bil seveda najljubši, ker bi najčisteje pokazal iz obtožence in priče tožitelje in ne imel subjektivnih opazk uredništva.

"Slov. Narod" je o tem procesu podal še sledeči komentar:

"Najdalje izpraševala se je priča M. Kunc, ki je delovanja zatožencev najbolj osvetil in zagovorniku na njegova pikra vprašanja tako vrtlo odgovarjal, da mu dr. Ellbogen z vsvo-jo židovsko premetenostjo ni bil kos, ampak je bil, kakor se pravi, v kozji rog ugnan."

Vse priče dobile so vprašanja o razmerah v delavskem izobraževalnem društvu, o prepovedanih časnikih in tiskovinah, o "Ljudskem glasu", o katerem je bilo v tej pravi sploh veliko govora, o odnosajih zatožencev nasproti drugim delavcem in strankam itd. Prve priče, ki so na vrsto prišle, bile so vse vprašane o svoji narodnosti, pa zaradi tega, ker je hotel zagovornik, kakor tudi zatoženci vsvo pravo spraviti na narodno stališče, trdeč, da so vsi spori nastali le zaradi narodnih nasprotstev, da so zatoženci le žrtev pre-napeitih ljubljanskih narodnjakov itd.

Ta taktika imela bi vplivati na koroske porotnike, ki so vsi trdi Nemci, kajti izmed vseh 12 ni znal niti eden besedice slovenske. V koliko so zagovornik in zatoženci s to taktiko prodrlji, razvidno je iz razsodbe.

Kar se tiče zatožencev samih, opomniti nam je, da večina prič zatoženih Kriegla in Dhüja niti poznala ni, in da je večina dokazilnega gradiva bila obtežujoča le za Zelezničarja, Tumo in Sturm. Zelezničar si je veliko tudi s tem škodoval, da je priče napadel in psoval. Posledica temu njegovemu ravnanju bila je ta, da je mairsikaj prišlo na dan, kar bi sicer ne bilo povedano, ker bi ne bilo pravega povoda.

Iz vse obravnave in iz vseh pripovedb priče bilo jasno, da je Zelezničar bil sicer prepričan o svojih anarhističnih idejah, a da ga je pri tem vodila brezmejna ničemarnost, ne-kazrdana manomanija, vsled katere bi bil, kakor je dobro opomnil priča M. Kunc, z istim veseljem prevzel predsedstvo kake ljudovide, kakor predsedstvo kake katoliške družbe.

(Dalje prihodnjič.)

V nedeljo 24. aprila je "Savin" koncert

Chicago, Ill. — Precej časa vzame, predno se zbor povzpne do viška, da mora sam uspešno predvajati ves koncertni program. Mešan pevski zbor "Sava" je vas zabaval že z večjim številom uspešnih koncertov, in priliki prisostvovati njegovemu koncertu imate spet v nedeljo 24. aprila ob 3. pop. v dvorani SNPJ.

nu besede resničen spomladanski koncert. Predvajan bo brez zunanjega sodelovanja. Pevski zbor "Sava" se trudi, da vam daje koncerte, ki so vredni tega imena. Zato pa občinstvu priporočam, da kakor doslej mu tudi 24. aprila izkaže svojo naklonjenost s tem, da napolni dvorano. Koncertni spored je razdeljen v dva dela. V prvem boste čuli večnoma same pomladne pesmi—"Prezgodnja cvetlica", "Bučelice", "Zenin kos" itd. Spored bo otvoren s "Socialistično koračnico", ki jo bo pel mešan zbor. Nastopi tudi kvarlahko sledili lepemu sporedu, ki vam bo dal v pravem pome-

li igrokaz s petjem "Semenj". Prav gotovo ga boste veselili. V njemu boste čuli zbirko domačih pesmi in videli ter poslušali karakterje, kakršni so vam znani s starokrajskih semnjev: mešetarje, branjevke, berača, zaljubljen parček, policija in prodajalce ter kupce — kajti to je semenj. Ta prizor je priredil za "Savo" pevovodja Jakob Muha. Za govornika je povabljen milwaški župan s. Hoan. Vsopnice so v predprodaji kvoder cenejše nego pri blagajni. Stanejo zdaj 50c, na dan koncerta pa 75c. Po koncertu bo plesna in prosta zabava v obeh dvoranah. Spodaj igra harmonikar, v gornji dvorani pa Kochevarjev orkester. — Na svidenje 24. aprila na koncertu "Sava". (Glejte tudi njen spored v oglasu, priobčen v tej številki.)

NEGOVANJE MILITARIZMA V Z. D.

V proslavljenju petnajstletnice vstopa Zed. držav v svetovni vojni metez dne 6. aprila so se vršile v raznih ameriških mestih militaristične parade, v katerih so posebno mladino navduševali na "pripravljenost za obrambo", ali z razničnimi besedami povedano, za klanje v prid kapitalizmu. Na tej sliki je oddelček militaristične parade regularnih čet, milice in Ameriške legije v New Yorku. Velika vojaška "slavnost" se je vršila tudi v Washingtonu. V kongresu je bil sprejet sklep, da se v tem času vojne parade vrši v zbornici odmor. Edino senator Norris, ki je bil leta 1914 eden izmed šestih senatorjev proti vojni, je ob tej priliki dejal, "da naj člani kongresa raje gledajo 'parado' šestih milijonov brezposelnih, kateri jih bodo prej ali slej pozvali na odgovornost".

ženje izborna. In petja nič koliko. Vsi smo bili kakor ena velika prijateljska družina. Anton Vičič.

Tragedija razmer

Detroit, Mich. — Razmere v Detroitu niso več razmere, nego tragedija. Župan mesta je bil prisiljen zaradi finančnih stisk proglasiti, da občina ne bo več plačevala obresti na dolgove, katere znašajo mnogo milijonov dolarjev na leto, dokler se ekonomska situacija ne prekrene na bolje. Mislim, da je ni dežele na svetu, ki bi imela na krmilu take brezsrčneže, kot Zed. države. Imajo v zalogi toliko žita, toliko živil in toliko drugega blaga, da jim prizadeva skrbi in ogromne stroške, pri tem pa pustje, da milijone ljudi strada in hodijo v capah. Plače so nizke in jih še znižujejo. Zaposeljene se priganja bolj in bolj. Sikaniranj je čedalje več, a delavska masa trpi in molči. Danes je delavec zadovoljen, če ima delo. Samo da je DELO! Koliko časa bo trajalo to? Zagovorniki današnjega sistema so na delu noč in dan, da obdrže ljudstvo—posebno še mladino, v nevednosti. Časopisje je tako korumpirano, da sedanji bedni položaj ignorira, ga spretno zakriva s senzacijami in grozi s "komunistično" nevarnostjo. Ako bi človek živel na marsu in čital ameriške kapitalistične dnevnike, bi iz njih nič ne vedel, da je na zemlji velika gospodarska kriza, ki jo je povzročil profita požrešni kapitalizem. Cerkev se polnijo. Ljudje molijo. Ne razumem pa, od

Veselica in igra

Barberton, O. — V dvorani samos. druš. "Domovina" na 14. ulici priredi v soboto 16. aprila ob 7. zvečer veselico in predstavo klub št. 232 JSZ. Vstopnice so po 25c, in za mladino pod 15. letom 10c. Vprizorjena bo igra "Mož njegove žene", zbor "Javornik" nam zapoje nekaj pesmi, govornik pa bo Anton Vičič, ki pride ta večer v našo sredo. Občinstvo v naselbinah Barberton, Kenmore, Akron, Canton, Rittman in drugod v bližini je vabljeno na obilen poset. Žal vam ne bo. Za odbor, John Jankovich.

Najboljši jugoslovanski socialistični list je "Proletarac". Prinaša članke, razprave in pregled delavskega gibanja po svetu ter opise aktivnosti v naših naselbinah na polju socialističnega in kulturnega dela.

Spomladni Koncert "SAVE"

V NEDELJO 24. APRILA 1932
V DVORANI S. N. P. J.
2657 SO. LAWDALE AVE.
CHICAGO, ILL.
Pričetek ob 3. popoldne.
(Vse točke proizvaja pevski zbor "Sava", odsek kluba št. 1 J. S. Z.)

- SPORED:
- I. DEL:
- 1.) Pozdravni govor, predsednik "Save" Frank Alesh
 - 2.) "Socialistična koračnica", Rogel-Braun Mešan zbor
 - 3.) "Prezgodnja cvetlica", Fr. Laharnar Mešan zbor
 - 4.) a) "Song of Songs", Moya tenor solo Louis Zale
 - b) "Neapolitan Nights", Zamečnik
 - 5.) "Zenin kos", Ang. Hribar Mešan zbor
 - 6.) a) "Zapoj mi ptičica", iz "Legijonarjev" sopran Anna
 - b) "Deklična tožba", H. Volarič solo Miško
 - 7.) "Na vaši fantje pojejo" Mešan zbor
 - 8.) a) "Razstane", H. Volarič Kvarlet Žagar, Ant. Garden
 - b) "Pastirček", Fr. Gerbič in Antoa Medved.
 - 9.) "Bučelar", Fr. Gerbič Mešan zbor

"NA SEMNJU"

Komičen sprevoprizor iz starega kraja.
(Za oder priredil Jacob Muha.)

(Spevoprizor vsebuje sledeče pesmice: 1.) "Popotnikova"; 2.) "Ribniška"; 3.) "Lovska"; 4.) "Za rožice na polju cvetejo"; 5.) "Sel bom v planinco v vas"; 6.) "Oh ura že bje"; 7.) "Ne delam jaz za božji lon"; 8.) "Vandrovček"; 9.) "Micka Kovačeva"; 10.) "Drumlica"; 11.) "Zahvalno"; 12.) "Kaj tol'ko mi klepetaj"; 13.) "Ze zbežim"; 14.) "Živijo".)

Prizor se vrši popoldne na semnju.

Zborovodja "Save" Jacob Muha.
Na glasovir spremlja Mary Muha.

VSTOPNICE v predprodaji 50c; pri blagajni 75c.
PO KONCERTU PLES V OBEH DVORANAH.
Igra John Kochevarjev orkester.

MAJSKA IN KAMPANJSKA IZDAJA "PROLETARCA"

KER SMO v letu predsedniških volitev, bo prvomajska izdaja "Proletarca" letos ob enem tudi prva kampanjska številka. Vsebovala bo članke o problemu brezposelnosti, starostni pokojnini in drugih problemih socialnega zavarovanja, ki bodo med glavnimi točkami programa socialistične stranke v letošnjih predsedniških volitvah. Dalje bodo v nji članki o naših kulturnih društvih, delavskem gibanju med ameriški Jugoslovani, o sedanjem stanju in pomenu podpornih organizacij, o petletnem načrtu v sov. Uniji itd.

Cene tej izdaji so sledeče:		
Posamezen iztis . . . \$.15	100 iztisov	\$12.80
10 iztisov 1.40	250 iztisov	32.00
25 iztisov 3.50	500 iztisov	50.00
50 iztisov 6.90	1000 iztisov	95.00

Kdor prijatelj tega lista in socialističnega gibanja želi imeti v nji pozdravni oglas, je cena \$1 za vsak palec. Prosimo, priporočite trgovcem in drugim, pri katerih nabavljate svoje potreščine, da pošljejo oglas v majsko-kampanjsko številko "Proletarca". Za pojasnila pišite upravništvu. Nad deset milijonov delavcev tava danes po ulicah in okrog fabrik ter rudnikov. Delo iščejo! Stotisoči so brez strehe, jela in zasluzka. Tak je rezultat kapitalistične gospodarske uredbe. Namen prvomajske-kampanjske številke "Proletarca" je, da zainteresiramo kar najširše kroge slovenskega in drugega jugoslovanskega delavstva za bojevni nastop v bodočih volitvah proti krivicam. Prvomajska številka bo manifestacijski izraz zavednega delavstva. Poskrbite, da se jo razširi v kar največjem številu izvodov. Pošljite naročilo čimprej!

KONFERENCA

soc. klubov in društev Prosvetne matice za clevelandsko, barbertonsko in girardsko okrožje bo

1 MAJA OB 9. ZJUTRAJ V SLOV. NAR. DOMU CLEVELAND, O.

Phone Lawndale 4872

Dr. Otis M. Walter

ZDRAVNIK IN KIRURG.

4002 W. 26th Street Chicago

Uradne ure od 1. do 6 pop. izvzemši nedelje.

Royal Bakery

SLOVENSKA UNIJSKA PEKARNA.

ANTON F. ŽAGAR, lastnik.

1724 S. Sheridan Rd., No. Chicago, Ill. Tel. 5524.

Gospodinjje, zahtevajte v trgovinah kruh iz naše pekarnice.

kje njih vera v pravičnost in milost božanstva, katero dopušča na svetu toliko krivic in mizerije! Saj vendar vera uči, da vse, kar je, je božja volja! Čemu se verniki ne vprašajo, kako to, da pravični stvarnik dopušča toliko trpičenj ljudi, ki so ustvarjeni po njegovi podobi? Čemu ljudje raje ne premišlujejo, kaj jim je storiti, da se rešijo iz pekla razmer ter si ustvarijo na zemlji, kjer je vsega zadosti za vse, raj ekonomske neodvisnosti, sigurnosti in pravičnosti? Frank Smerdu.

Agitacija ni nikoli zamanj

Milwaukee, Wis. — Ker sem dolgih 18 let lepó in vestno garal za kapitalistični "red", sem dobil počitnice. Zdej sem član "Hooverjeve" brezposelne armade, ki se preživlja od kapitalističnih obljub, katere v sedanji krizi obira in gloda, ker ni kurjih bedric, ki jih je delavec zagotovil v času svoje predsedniške kampanje Herbert Hoover.

Kapitalizem s Hooverjem na čelu je dosegel svoj smoter, delavci pa uživamo sadove brezbriznosti in jih bomo še dokler ne vržemo stran beraško palico in postanemo aktivni na političnem in prosvetnem polju.

Dne 4. marca sem premišljal o kapitalističnih zvijačah, s katerimi vladajoči diktirajo delavstvu, kaj lahko čita in misli o svojem bednem življenju. Ker pa se zavedam, da sem proletarac, in da imam pred seboj dosti agitacijskega dela, mi je to dalo pogum, da sem se z veseljem podal na delo za našega Proletarca. Zamanj pa sem odpiral in zapiral vrata, zamanj sem poslušal nepotrebnih slavošpeve, in zamanj sem opazoval obup, skrb in žalost bednega delavstva. Najbolj tožijo oni, ki jim danes ni še nobene sile, in ki še vedno ne jočijo socializma od kapitalizma. Toda čas se spreminja in nihče ne ve, kaj bo tudi njim usilila bližnja bodočnost.

Mnogim je sedanja kriza uničila lepe nade in jim odprla pot v spoznanje; radi bi se naročili na list, pa jim je nemogoče, dokler se na obzorju ne pokaže mož, ki ima pognati kolesje industrije. Ko sem vse popoldne zamanj nadaljeval težko proletarsko pot, sem se spomnil, da se vrši seja društva "Bratje Svobode" št. 7 JPZS. Pospešil sem korake v dvorano, se predstavil članstvu in prosil za besedo. Z odobrenjem članstva mi je predsednik Joe Vidmar ugodil. Razložil sem svetovno delavsko gibanje in poudarjal, da če delavstvo želi in hoče delati v svojo korist, se mora udeleževati na prosvetnem polju in se

boriti neomajeno na delavskih principih. Članstvo je z zanimanjem poslušalo in soglasno sklenilo, da njih društvo pristopi k Prosvetni matici. Jaz pa sem se vesel vrnil na svoj dom, v svesti si, da trud ni bil zamanj. Društvo št. 7 JPZS. se lepo zahvalim za naklonjenost in želim, da pošlje na konferenco Prosvetne matice dne 1. maja in na IX. redni zbor JSZ. svojega zastopnika.

Naš klub št. 37 JSZ. je na prošli redni seji sprejel dva nova člana. Dosegli smo številco 99, pri katerem pa ne bomo dolgo ostali, ker hočemo naprej. Zadnja klubova seja je bila velike važnosti. Govoril je supervisor 5. distrikta Herman J. Tucker in W. M. Tesch, ki je zdaj alderman v 5. wardu. Frank Novak pa nam je v svojem predavanju podal pravo sliko položaja v Aziji in Evropi. Na prihodnji seji bo na dnevnem redu več važnih zadev, po seji pa bo predaval Frank Novak o predmetu: Glavni vzroki gospodarskega poloma v Ameriki. Opozarjam vas tudi, da priredi klub št. 37 dne 1. maja prvomajsko slavnost, ki bo v So. Side Turn dvorani. L. Ambrozich.

Večerinka tam. zbor

Chicago, Ill. — Tamburaški zbor "Crvena Zvezda", odsek kluba št. 20 JSZ., priredi v nedeljo 17. aprila ob 7. zvečer na 2250 Clybourn Ave. večerinko. Vstopnina 25c. Vabljeni vsi. Odbor.

SODRUGOM IN SIMPATICARJEM V CLEVELANDU.

Seje kluba št. 27 JSZ. se vrše vsak prvi petek v mesecu ob 7:30 zvečer. Ženskega odseka prvi torek ob 8. zvečer. Mladinski angleški odsek vsak petek izveca prvega ob 8. zvečer, vse v klubovih prostorih v S. N. D. Sodrugi in sodružice, agitirajte in pridobivajte novih članov in članice klubu ter novih naročnikov Proletarcu. V organizaciji in izobrazbi je naša moč.

SLOVENCEM PRIPOROČAMO KAVARNO MERKUR

3551 W. 26th St., CHICAGO, ILL.
(V bližini urada SNPJ in Proletarca.)

FINA KUHINJA IN POSTREŽBA.
KARL GLASER, lastnik.

Pristopajte k SLOVENSKEJ NARODNI PODPORNJI JEDNOTI.

Naročite si dnevnik "PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00.

Ustanovljajte nova društva. Deset članov(ice) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je: 2657 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL.

John Metelko, O. D.

Prispečemo oči in določimo očala

6417 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

OGLAŠEVALCE V PROLETARCU

vam priporočamo v naklonjenost. Ako vam lahko postrežejo enako dobro kakor druge, zaslužijo, da jih patronizirate! Povejte jim, da vas veseli,

ker oglašajo v Proletarcu

TISKOVINE

SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

ATLANTIC PRTG. & PUB. CO.

2656-58 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Tel. Lawndale 2012
A. H. Skubic, preds. — J. F. Korecky taj.

V naši tiskarni se tiska "Proletarac".

E. ZOLA: RIM

Poslovenil Etbin Kristan.

(Nadaljevanje.)

Ali ko je videl Pierra vsega obupanega in pobitega, nevedočega, od katere strani naj bi pričel vojno, ga je zopet tolažil.

"No, no, saj pojde, saj pojde. Vse se bo končalo na najboljši način, v blagor cerkvi in v blagor Vam... Ali zdaj Vas prosim za odpuščanje, zapustiti Vas moram. Danes ne bom mogel govoriti z Njega eminenco, ker mi ni več mogoče čakati."

Abbe Paparelli, ki se je prežaje muzal okrog njih, kakor se je zdelo Pierru, je prihitel in prisegel monsijnorju Naniju, da sta komaj še dve osebi pred njim. Toda prelaz je zelo prijazen zagotavljal, da se vrne; z zadevo, o kateri mora govoriti z Njega eminenco, se nič ne muči. Pozdravil je vljudno vse navzoče, pa je odšel.

Skoraj takoj nato je prišel Narcisse na vrsto. Preden je prišel v prestolno dvorano, je Pierru stisnil roko in ponovil:

"Torej velja. Jutri zjutraj obiščem svoje ga nečaka v Vatikanu in čim imam od njega odgovor, Vam ga naznanim... Na svidenje."

Poldne je minilo; nikogar ni bilo več razun dvojice starih dam, ki sta navidezno spali. Don Vigilio je še vedno za svojo pisalno mizo z malo pisavo popisoval rumene pole. Le od časa do časa je dvignil svoje temne oči od papirja, kakor da se hoče v svoji večni nezaposelnosti prepričati, da mu nič ne preti.

Zopet je nastal mračan molk. Pierre je ostal še trenotek nepremičen pri oknu. Ah, kako uplašena je bila njegova uboga, občutljiva sanjarska duša! Ko je zapuščal Pariz, se mu je zdelo vse tako enostavno, tako naravno. Po krivem ga tožijo; dobro, potuje torej, da se opraviči, pride v Rim, se vrže papežu pred noge in ta ga bo prizanesljivo poslušal. Kaj ni papež živa vera, vse razumevajoči duh, resnico ljubečna pravičnost? Ali ni predvsem oče, odposlanec neskončnega odpuščanja, božanskega usmiljenja, čigar roke se razširjajo, da sprejmejo vse otroke cerkve, celo one, ki so krivi. Ali ne mora imeti na stežaj odprta vrata, da lahko vstopijo najmanjši njegovih sinov in mu potočijo svoje gorje, priznajo svojo krivdo, pojasnijo svoje vedenje in se napijejo iz studenca večne dobrote?

Ali že prvi dan po njegovem prihodu se mu zapirajo vrata po sili; v sovražen, s prepadi obdan svet prihaja, v katerem je vse polno pasti. Vse ga svari, kakor da preže nanj najresnejše nevarnosti, če se z nogo dotakne tal. Njegova želja, da bi videl papeža, se jim sdi kakor prenapeta domišljavost, kakor tako težka reč, da spravlja v gibanje vse interese, vse strasti, vse vplive vsega Vatikana. Neskončni sveti, široko razpredene zvijače, taktike generalov, ki vodijo vojsko k zmagi, neprenehoma na novo nastajajoči zapletljivi sredi tisočerihih intrig, katerih skrivno porajanje se ugiba v nižinah. O veliki Bog, kako je tukaj vse različno od pričakovanega ljubeznivega sprejema, od hiše pastirjeve, ob poti, ki je odprta vsem otročim, pokojnim in izgubljenim!

Pierre se je plašil, ker je čutil, da lazi nekak zlega tavaje po temi. Kaj, kardinal Bergerot velja za sumljivega, za revolucionarnega? Kardinal Bergerot lahko tako kompromitira človeka, da mu svetujejo, naj ga nikar ne imenuje? Spominja se na zaničljivo kremženje kardinala Boccanere, ko je slišal ime svojega tovariša. In monsijnor Nani, ki ga je svari, da naj ne rabi več izraza o novi veri, kakor da ni vsem jasno, da pomenijo te besede povratek katoličanstva v prvotno čistost krščanstva! Ali šteje to med zločine, zaradi katerih so ga denuncirali kongregaciji indeksa? Naposled je zaslutil, kdo bi utegnili biti ovaduh in obšel ga je strah; kakaj zdaj se zavedal, da se pripravlja podzemeljski napad, ki naj pobije in uniči njegovo delo. Vse mu je postalo sumljivo, kar je bilo okrog njega. Nekoliko dni je hotel porabiti, da zbere svoje misli, ter da opazuje in študira tako nepričakovano črno družbo Rima. Ali ob uporu svoje apostolske vere si je dal obljubo, da se nikdar ne vda, kakor je bil prej izjavil, da ne izpremeni ne vrstice, ne besede v svoji knjigi in da bo ne-

omajno pričal za svojo vero vpricho javnosti. In celo če ga indeks obsodi, se ne pokori, ne prekličie ničesar. Če bo treba zapustiti cerkev, ne ustraši se razkola; razglaševal bo novo vero, spisal novo knjigo—Pravi Rim, kakor ga polagoma v temi spoznava.

Medtem je don Vigilio nehali pisati in je gledal Pierra s srepmim pogledom, da je ta nazadnje pristopil hoteče se vljudno posloviti. Kljub strahu je tajnika premagala potreba besede in zamrmral je:

"Da veste, le zaradi Vas je prišel. Izvedeti je hotel uspeh Vašega razgovora z Njega eminenco."

Imena monsijnora Nanija ni bilo treba niti izreči.

"Ali mislite res?"

"O tem se ne more dvomiti... In če hočete, poslušajte moj svet, tedaj ni modrejšega, kakor da storite takoj prostovoljno vse, kar želi od Vas; kajti kakor pribito je, da boste to pozneje morali storiti."

To je docela vznemirilo Pierra in ga spravilo v obup. Odšel je s kljubovalnim obrazom. Se bo že pokazalo, če bo ubogal. Predsobja, po katerih je korakal, so se mu zdela še bolj črna, še bolj prazna in mrtva. V drugem ga je abbe Paparelli pozdravil z nemim, lahkim poklonom; v prvem ga ni zaspani lakaj na videz niti videl. Pod nebom med copi velikega kardinalskega klobuka je predel pajk svojo mrežo. Ali ne bi bilo bolje polotiti se vse te trhle, v prah razpadajoče preteklosti s krampom, da pošje solnce svobodno noter in da vrne očičenim tlom rodovitnost mladosti?

IV.

Tistega dne popoldne je nameraval Pierre ker je imel časa, začetni svoje pohode po Rimu z obiskom, ki mu je bil pri srcu.

Takoj ko je izšla njegova knjiga, ga je globoko ganilo in zbudilo njegovo zanimanje pismo, ki ga je dobil iz tega mesta. Bilo je pismo starega grofa Orlanda Prade, junaka italijanske neodvisnosti in enote, ki mu je bil pisal pod prvimi vtisom čtiva, ne da bi ga poznal. Te štiri strani so obsegale plamtč ugovor, vzklil še v starcu živečega, mladostno svežega patriotizma; obtoževal ga je, da je v svojem delu pozabil na Italijo, pa je zahteval Rim, novi Rim, za zedinjeno in končno osvobodeno Italijo. Iz tega se je razvil dopisovanje, in dasi ni duhovnik žrtvoval niti mrvice svojih sanj o novem katoličanstvu, rešitelju sveta, je vendar začel iz daljave ljubiti moža, ki mu je pošiljal ta pisma, polna velike, ognjevitve ljubezni do domovine in svobode. Obvestil ga je o svojem potovanju in mu naznanil, da ga obišče. Ali sedaj mu je bila gostoljubnost, ki jo je užival v palači Boccanera, zelo na poti; kakaj izza preljubeznivega sprejema pri Benedeti je bilo nerodno, takoj prvi dan, ne da bi bil to naznanil, obiskati očeta onega moža, pred katerim je zbežala in proti kateremu je vložila tožbo za ločitev, tembolj ker je živel stari Orlando pri svojem sinu v mali palači, ki jo je dal sezidati ob gornjem delu ulice Venti Settembre.

Pierre je torej hotel predvsem kontesini sami naznaniti svoje pomisleke. Sicer je bil zvedel od vikonta Philiberta de la Choue, da je ohranila za junaka z občudovanjem prepleteno otroško nežnost. In zares, ko ji je po zajtrku povedal, kakšna je njegova zadrega, je takoj po prvih besedah glasno zaklicala:

"Ali, gospod abbe, le pojdite hitro! Saj veste, stari Orlando je ponos našega naroda. Nikar se ne čudite, da ga tako imenujem; vsa Italija mu daje iz ljubezni in hvalečnosti ta priimek. Zrastla sem v družbi, ki ga je črtila in smatrala za satana. Sele pozneje sem ga spoznala in začela ljubiti. Najbližji in najpravičnejši človek je, kar jih je na svetu."

Nasmehnla se je, oči so ji orosile solze; to je pač povzročil spomin na viharno leto, katero je preživela v oni hiši, kjer ni poznala mirne ure razun v bližini starca. In s tistim, nekoliko drhtečim glasom je dodala:

"Ker ga boste videli, mu recite v mojem imenu, da ga še vedno ljubim in da nikoli ne pozabim na njegovo dobroto, naj se zgodi karkoli."

Ko se je Pierre peljal v ulico Venti Settembre, je v mislih priklical vsu junaško zgodovino starega Orlanda, o kateri si je dal pripovedovati. Bil je pravi epos, ki ga je prenesel v vernost, hrabrost in nesebičnost povsem druge dobe.

(Dalje prihodnjič.)

NEUMORNA DELAVKA

Jane Adams je ona najbolj znanih socialnih delavk v Z. D. ima svetovni sloves. Njena centrum aktivnosti je Hull House na So. Halsted cesti v Chicagu. Za svoje humanitarno delo je dobila še Noblovo nagrado in mnoga druga priznanja. Trudi se na svoj način, da dvigne ljudstvo iz nišine. Po mišljenju je pacifistka. Stara je 72 let. "Največji vzrok vsem zloem je ignoranca in ljudskih masah," pravi ona. Je za odpravo socialnih krivic. Imenovana je bila še v mnoge komisije, v katerih se ni strahla izražati resnico in svoje stališče.

Nova stavka premogarjev pod vodstvom stare unije

Bridgeport, O. — V več revirjih mehkega premoga se poslednje tedne dogajajo stavke. V Hocking Valley je stavka stopenocentna že od 1. februarja. Dne 1. aprila pa je U. M. W. of A. proglasila splošno stavko vseh premogarjev v

Ohiu. Isti dan (1. aprila) se je vršil v Miners Temple v Belaire pod avspicijo omenjene unije ogromen shod rudarjev, na katerem so govorili predstavniki U. M. W. in njeni organizatorji. Pred shodom se je vršila manifestacijska povorka, v kateri je bilo več tisoč rudarjev. Nosili so vsakojake napise s pozivi na stavko, za organiziranje v unijo, proti znižanju.

Ženstvo v preteklosti in sedanjosti

Po raznih virih priredila Anna P. Krasna

(Nadaljevanje.)

Skromen temelj so zamogle postaviti prve, primitivne nositeljice civilizacije, toda postavile so ga in tudi pomagale utrdati, izboljšati. Žena je hotela imeti svoje otroke na toplem, pod streho in je vzlic protestom lovca-moža zgradila dom in se nastanila v njem. Pričela je obdelovati zemljo, kultivirala je zelišča, udomajčila razne koristne živali, predla, tkala in izdelovala obleke za svojo družino; iz glinice je naredila potrebno posodo, risala je nanjo primitivne, grobe oblike ptičev, cvetja ali četveronogih živali, omisljala si je spočetka večidel sama razne okraske za dom, uvedla umetnost vezenja za lepšanje obleke in celo barvila za platno, ki ga je stkala je znala variti. Zdravila, pijače in podobno je pravtako pripravljala ona. Sploh uvidimo, bodisi iz razlag in zgodovine ali pa iz lastnega razsojanja, da je bila ženska in ne moški glavni faktor vseh domačih industrij. Udobnosti, ki jo je želela družina v zmirom širšem obsegu je zadostovala dolgo skoro izključno sama. V to jo je silila deloma potreba, deloma njena materska čutnost in želja vzpostaviti svojim otrokom varen, udoben in prijeten dom; največ pa lenoba njenega primitivnega tovariša moža.

Dolgo je vzelo ženo, predno je moža pripravila, da je šel z njo obdelovat polje. Njemu je bilo bojevanje in lovsko življenje nekaj paradiz iz katerega ga ni bilo lahko dobiti. Trdo in stalno delo je mrzil, mrzil tembolj, ker ni nudilo pustolovstva, ki ga je bil navajen. V kri mu je prešlo lovsko in bojno pohajkovanje in zato je potem dolgo žaloval za rajem, v katerem mu ni bilo treba "služiti svojega kruha v potu svojega obraza". Nad ženo, ki ga je

potegnla iz njegovega paradiza se je maščeval s tem, da si jo je podredil. Kakor domačega čuvaja jo je priklenil na verigo (tradicij) in poslej se je morala sukati v krogu, ki ga je določala dolgotrajna veriga. Gospod-mož je bil zdaj glavni družine, katero je ona obdržala skupaj, gospodar domovanja, katerega je ona zgradila in upravitelj družabnega reda, katerega temelj je ona sezidala. Vse kar je ugajalo njegovi dominantni pohlepnosti ji je odvzel. Le enega ji ni odvzel in to je bilo—delo.

Delo! To je spremljalo ženo skozi vse čase. Trdo, dolgo-trajno, ubijajoče delo, kateremu se ni bila zapeta dovolj izvšena himna. To delo, ki ni imelo nikdar določenih ur, delo, ki je vzdrževalo armade in države, bogatilo kralje in cesarje, pirate, patrijarhe, trgovce in vsi druge plemenite parazitsko svojat dol do naših modernih industrialnih baronov in njih privržencev ter hlapcev.

Da, ženstvo je bilo vsesokoz predmet industrialnega izkoriščanja. Tako podlega izkoriščanja, da se je vredno nekoliko seznaniti s tem poglavjem ženske zgodovine. Vse civilizacije pred nami so se odlikovale s tem izkoriščanjem, saj je zapisal neki grški modrijan, da ni se bati upora žensk, ki polegajo po divanih, ampak strah in groza za državo, če bi se vzbudila želja po maščevanju tam dol v tistih nizkih plasteh ženstva. To bi bila krvava osveta v delovno življenje žene in z bičem preganjane žene iz ljudstva—vse nakopičeno bogastvo in vso moč bi strelje in vseh visokih civilizacijah. Včasih je padal bič bolj poredko in včasih se skoro odnehal, nikdar pa ni odpadel okov suženjstva, nikdar ni odpadlo delo in trpljenje.

njem plač itd. Korakajoča množica rudarjev je zavzemala pol-drugo miljo dolžine. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotečka, zunaj pa je stalo kakih 1500 ljudi, za katere so instalirali zvočnike, da so mogli čuti govornike iz dvorane. Navdušenje je bilo veliko in volja za obnovitev UMW. splošna. Govorniki niso napadali protivnih skupin, nego so priznali, da so v UMW. napake, ki pa jih rudarji lahko pomagajo odpraviti. Kakor v prošlosti, bodo tudi v bodoče lahko zmagovali pod okriljem te preiskušene unije, če se zopet združijo v nji.

Videl si velik kontrast. Mnogi, ki so bili pred letom še na nasprotni strani, ali pa navdušeni pristaši komunistične N. M. U., so se ogreli za UMW. Tajnik prve je dan pred tem shodom objavil v listih izjavo, da zdaj ni za stavko, ker "ni armada močna". To diši operatersko, in če bi tako izjavo objavljali predstavniki UMW., bi ga odborniki N. M. U. nazvali za izdajalca.

Po prošli stavki, katero so vodili komunisti, so bile plače že dvakrat znižane in pri njih kompanijah že trikrat. Vzrok, da so se rudarji spet zavzeli za UMW. je v tem, da so komunisti vodili stavko zelo nespretno in z neresnim namenom. Posebno Američani se navdušujejo za ta prepovedi.

V nedeljo 17. aprila se bo vršila na Blaine konferenca soc. klubov in društev Prosvetne matice JSZ., katere se bo pečala tudi s sedanjim položajem premogarjev, s stavko in vprašanjem unije. Časi so resni. Potrebno je, da je vsaka naselbina zastopana na tej konferenci. S tem se bomo ognili neprilikom pozneje. Na prireditvi po konferenci, katere se prične ob 10. dopoldne, sodeluje tudi pevski zbor "Naprej". Joseph Snoy.

Matko, Joe Kravos, John Zeleznik, Anton Bubnič, Angela Znebel, J. Opara, Anna Zeleznik itd. Dalje s. A. Komarju, J. Skuku, J. A. Siskoviču, J. Kobilku ter trgovcem za oglaševanje v programu.

Prezreti ne smemo tudi onih, ki so stali ob cesti v bližini dvorane in odgovarjali ljudem, da naj ne gredo poslušati socialistov, pevcem ter pevkam pa zatrjevali, da bodo peli praznim stolom. Ti imajo zaslugi za naš uspeh na svoj način in mi smo jih hvaležni.

Rojaki, somišljeniki, v nedeljo pojdite v West Park, kjer priredi klub št. 6 s sodelovanjem zborov koncert in shod Vstopnina 25c. Po programu ples.

Odbor kluba št. 28 JSZ. in pevskega zbora "Delavec".

Ako vam je zanimivo za "Proletarce" potekla, ali ste jo že obiskovali?

FENCL'S RESTAVRACIJA IN KAVARNA
2609 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Tel. Crawford 1382.
Prijetna in okusna domača jedila. Cene ugodne. Postrežba topla.

Priredbe klubov J. S. Z. in drugih soc. organizacij

- APRIL
- BARBERTON, O. — Veselico s igro priredi klub št. 232 JSZ. v soboto večer 16. aprila v dvorani št. "Domovina".
- BLAINE, O. — Konferenca soc. klubov in društev Prosvetne matice v nedeljo 17. aprila v A. Matosovih prostorih.
- WEST PARK, O. — Veselico s koncertnim programom priredi klub št. 6 JSZ. v nedeljo večer 17. aprila v Jugosl. del. domu.
- CHICAGO, ILL. — V nedeljo 26. aprila koncert "Sava" v dvorani SNPJ.
- BRIDGEPORT, O. — Prvomajška proslava kluba št. 11 JSZ. v soboto večer 30. aprila v dvorani na Boydsville.
- CONEMAUGH, PA. — Prvomajška proslava kluba št. 5 JSZ. v soboto večer 30. aprila v Slov. domu na Franklins.

- MAJ
- MILWAUKEE, WIS. — V nedeljo 1. maja dopoldne zborovanje illinojsko-wisconsinške konferenca JSZ.
- MILWAUKEE, WIS. — Prvomajška proslava kluba št. 37 JSZ. v nedeljo 1. maja v S. S. Turn dvorani CLEVELAND, O. — Dne 1. maja prvomajška slavnost v Slov. nar. domu.

- WAUKEGAN, ILL. — Prvomajška proslava kluba št. 45 JSZ. v Slov. nar. domu.
- DETROIT, MICH. — Vandevisko in koncertna priredba v nedeljo 8. maja pod avspicijo soc. klubov in "Svoboda" v Slov. del. domu.
- MILWAUKEE, WIS. — Deveti redni zbor JSZ. 28-29.30. maja.
- JUNIJI
- MOON RUN, PA. — Konferenca soc. klubov in društev Prosvetne matice v nedeljo 26. junija.
- AVGUST
- CLEVELAND, O. — Pliknik kluba št. 27 JSZ. in odsekov v nedeljo 7. avgusta na Močilnikarjevi farmi. (Tajnika klubov prosimo, da nam sporočijo datume svojih priredb, da jih uvrstimo v seznam.)

NAJVEČJA SLOVENSKA KNJIGARNA

CANKARJEVE IN DRUGE KNJIGE

Pišite po cenik PROLETAREC

NOVA POVEST

"SMOLA KAPITALISTA MEJAČA"

ZAČNE V KRATKEM IZHAJATI V "PROLETARCU"

DR. J. W. MUDROCH NOVI MILWAUŠKI BLAGAJNIK

DR. JOHN W. MUDROCH, socialistični mestni blagajnik.

mestne urade. To so upoštevali in dali izmed štirih tri važne pozicije socialistom. Za mestnega blagajnika je izvoljen na mesto nestrankarja socialist dr. John W. Mudroch s 103,392 proti 63,540 glasovom.

Kampanjski fond

Socialistična stranka želi zbrati \$50,000 v svoj kampanjski fond, kar je manj kot je v prošlih primarnih volitvah porabil v boju za nominiranje povprečni demokratski ali republikanski kandidat.

Bav-bav V Kentuckyju so odkrili, da je American Civil Liberties unija "komunistična organizacija" in zategadel strašno neameriška in brezbožna.

Listu v podporo V. izkaz.

Chicago, Ill. Klub št. 1 JSZ. \$159.05; neimenovan \$1, skupaj \$160.05.

Cleveland, O. Konferenca št. 2 JSZ. \$25. (Ta vsota je bila pomotoma izpuščena iz seznama 5. nov. 1931.)

Moon Run, Pa. Konferenca JSZ. za zap. Pennsilvanijo \$10; nabrano na njenem zborovanju \$7.10; klub št. 175 JSZ \$2, skupaj \$19.10.

Sheboygan, Wis. Vincenc Pink 50c; po 25c: V. Walte, A. Simenc, F. Walte, R. Marinshek, T. Dragan in T. Androjev; neimenovan 10c, skupaj \$2.10 (poslal Leo Milostnik).

Akron, O. Nabrano v veseli družbi pri s. Slanovcu \$1.50 (poslal Leo Bregar).

Verona, Pa. Klub št. 29 JSZ \$1.45.

Collinwood, O. John Lokar st. \$1; Anton Zorko 75c, skupaj \$1.75.

Yale, Kans. Joseph Bratkovich \$1.00.

Imperial, Pa. Po 25c: Frank Augustin in Bartol Yerant, skupaj 50c.

West Allis, Wis. Frank Candek 25c.

Power Point, O. Chas. Bogataj 25c.

Skupaj v tem izkazu \$212.95. Prejšnji izkaz \$279.98, skupaj \$492.93.

S. MAX RASKIN JE NOVI MESTNI PRAVNIK

Socialisti v Milwaukeeju so razen mnogih drugih uradov osvojili tudi pozicijo mestnega

MAX RASKIN, socialistični mestni pravnik.

pravnik, katero je dobil s drug Max Raskin s 87,023 proti 78,307 glasovom. Raskin je star šele 29 let. Njegov protivnik nestrankar John M. Niven je bil dosedanji mestni pravnik.

Nepravilna oznamba

"Delavski tajnik" se imenuje v ameriški vladi ministr, ki je da je njegova naloga delovati proti interesom delavstva. Zato bi bilo pravilneje, ako bi se mu naziv spremenilo v "protidelavski tajnik".

Za agitacijo med Hrvati

Nikola Sestanovich, Lackawack, N. Y., je poslal svoj prispevek v pokritje stroškov prvomajskega Proletarca in vprašuje, ako ima srbska sekcija že v vidu ustanovitev kake nove postojanke, in dalje, ako so srbski socialisti že otrešli iluzije, da napravijo iz Cvetkova in njegovih vernikov še enkrat socialiste.

Da, srbska sekcija deluje za ustanovitev novih postojank in njen tajnik korespondira s sodelavci. Iluzije, ki jo omenja s. Sestanovič, nimajo več in jo pravzaprav niso nikoli dosti imeli. Bilo pa jim je največ za pridobitev glasila.

Sestanovič dalje izraža upanje, da se bi Srbi in Hrvati enkrat zbudili in obžaluje, da v puščavi, v kateri živi, ne more sodelovati v agitaciji za prepoved.

Za obrambo premogarjev

Cleveland, O. — Za obrambo pregananih premogarjev v Kentuckyju so prispevali po \$1 Fr. Barbič; po 50c, John Ivančič, John Lokar, Fr. Ziberna, Lindy Lokar, V. Jurman.

Po 25c, J. Tolar, Anton Smith, Peter Segulin, Otto Teakautz, Edward Branisel, John Lazar, E. McColum, S. S. Hardy, J. Chenault, A. Wingfieldt, M. I. Connell, skupaj \$6.50.

Vsoto sem izročil S. Yellenu, tajniku ohijske soc. stranke, ki jo je poslal na General Defense, katera vodi obrambo rudarjev na sodiščih v Kentuckyju. V februarju je prejela \$1,757.38, potrošila pa za obrambo in v pomožni akciji \$1,578.17. Februarja je v seznamu prispevateljev tudi društvo "V boj", ki je prispevalo \$3.—Frank Barbič.

Dober poset pri predstavi v Waukeganu

Pod pokroviteljstvom kulturnih odsekov S. N. D. v Waukeganu, Ill., je dramski odsek kluba št. 1 vprizoril dne 10. aprila komedijo "Trije vaški svetniki". Udeležba je bila obilna.

Spremembe v klubu št. 27

Cleveland, O. — Jos. A. Siskovich je na seji 8. aprila resigniral kot tajnik in tudi kot klubov delegat na prihodnji zbor JSZ. Isto je storila Mrs. Siskovich.

Za začasnega tajnika je bil izvoljen Ivan Babnik, za delegata pa Anton Jankovič in Leonard Poljšak.

Prihodnja klubova seja se vrši 22. aprila ob 8. zvečer in novi tajnik prosi, da se je članstvo polnoštevilno udeleži.

Odbor "Delavca"

Cleveland, O. — "Ameriška Domovina" je v izdaji z dne 10. marca priobčila notico, v kateri našteva imena odborikov pevskega zbora "Delavec" v Newburghu. Kdorkoli je odgovoren za tisto poročilo, ga je spravil v tisk s škodoželjnim namenom. Navedel je nepravilna imena, češ, poglejte, to je zbor, ki ga vodijo otroci! Ljudje v sosesčini zbora, kjer vsi drug drugega poznajo, pa naj bi se smejali. Resnični odboriki "Delavca", katerih imen "A. D." ni priobčila, so: J. Lever predsednik; Jakob Brogch tajnik; Anton Železnik blagajnik; J. Lever ml. zapisnikar. Nadzorni odbor: Frank Siskovich, J. Grki in Anna Zaitz.—Poročevalec.

Reports and Comments

Milwaukee's Socialist Victory

The Socialists of Milwaukee gained a municipal election victory by electing 3 Socialists to the city's 4 major offices, by gaining 12 out of 27 aldermanic positions and placing 9 Socialists on the county board of 20 Supervisors. A Socialist Justice of Peace was also elected.

The three major victors were Daniel W. Hoan mayor, Max Raskin city attorney, and John W. Mudroch city treasurer. Among elected Socialist aldermen is our 5th ward alderman comrade Tesch, who defeated his Non-Partisan opponent by a comfortable margin of some 800 votes. Herman Tucker our Socialist Supervisor was also re-elected.

Mayor Hoan, despite the vicious attacks upon his personality and his administrative acts made by his Non-Partisan opponent, received the largest majority in his political career, beating his opponent by 45,059 votes. This will be his fifth term in the mayor's office. After sixteen years of fighting he will get the complete co-operation from the city attorney and treasurer. The common council will also be unable to over-ride the mayors votes. Much favorable Socialist legislation

Norman Thomas

Norman Thomas came to us during the world war. He came when the cause of Socialism was at its very lowest ebb, when all too many of our leaders joined in the war whoops of the money apaches. It took a

NORMAN THOMAS.

real man to stand up for the faith in those dark days, and Norman not only stood up; he carried on.

For many years after the war, the League for Industrial Democracy he founded was virtually the only Socialist propaganda agency of this country. Nearly all the rebel literature turned out since 1914 came from his shop. He conducted a sort of a Reserve Officers' Training Camp for a new army of the social revolution out of which thousands of future agitators, educators and organizers have graduated.

Moreover, these graduates are nearly all native-born Americans. They are free from the ties that bound so many of us old timers to the old world. Their appeal will reach farther and stick deeper precisely because it comes from American breasts. And please turn up your noses at this seeming relapse into Nationalism. Internationalism to me does not mean a scrambling of nationalities, but a confederation of nationalities on the basis of world-wide self-interest. So before there can be a federation of national social movements, there must be national movements rooted in the traditional psychology and economics of the respective countries.

— Oscar Ameringer.

The world is a comedy to those who think, a tragedy to those who feel.—Horace Walpole.

can be passed in the next 4 years if the Socialist are able to swing a few Non-Partisan votes, needing only two additional votes to have a majority.

For twenty years the Socialists were conscientiously working toward an impressive Socialist victory, such as we have witnessed last week. It is just twenty years ago that the Socialists swept the city forcing the Republican and Democratic parties to unite into the Non-Partisans to defeat the Socialists two years later. All of their tricks are just about used up. It is up to our comrades in office to continue the good work started by the late Victor L. Berger and Hoan our present party bearer. It is our duty to herald their work throughout the U. S. Let's all work and look forward toward a complete Socialist victory, in 1936 a majority not only here in Milwaukee but in municipalities throughout the U. S.

All of us who had part in this splendid Socialist victory, both men and women may well be proud, for our work was well done. Don't let your enthusiasm dampen. Let's all put it to work by enlarging our Socialist clubs. Let's prepare ourselves to make our coming JSF convention and our coming campaigns huge successes which in turn will bring Socialist victories.

The attendance at our meetings of the English Sub-branch is gradually increasing. Please keep in mind that the full attendance of all comrades is essential toward having successful meetings. It is every comrade's duty to attend all of our meetings regularly. Our next meeting will be next Monday evening, April 18, at Obluck's home, 8 o'clock sharp. We will have an interesting subject for discussion. Please be prompt in paying your dues. Bring your friends into our Socialist movement.

Anton J. Kamniker, Jr., Milwaukee, Wis.

Socialism Offers Hope To Negro, Says Thomas

"Few hopes are more pathetic," Norman Thomas, Socialist leader, told an audience at the People's Educational Forum in Harlem recently, "than that the Negro in America can save himself by copying the white man's class division and developing its own middle class of business men. Why copy a class division which has already brought the white man's civilization so close to the edge of doom?"

"Do not misunderstand me. I believe in the equality and ability of white and colored races, only I beg you, do not waste your racial energy your passion for freedom, in copying a dying civilization.

"Help us to build in America a workers' republic, a fit member of the federation of cooperative commonwealths of mankind. To this end the Socialist party welcomes you as comrades. We pledge ourselves to seek with you the removal of every racial barrier as well as all class barriers, in attaining a fellowship of free men."

A Report of Cleveland Activities

With the change from a Republican to a Democrat mayor, the people of Cleveland also thought the system would change. Since Miller, democratic mayor has been elected all union workers on the city pay roll have been fired.

In Cleveland the colored people picked garbage before the depression and were jeered and laughed at. Now the ones that laughed want the jobs themselves.

When Miller came to office he promised to lower gas, water and electric rates but instead they have gone up. Some people will say he can't do anything about it because it is privately owned. But he shouldn't have made the promise that he would. The county treasurer recently suggested to raise the gas rates and put the money into the treasury. Either Miller or the county treasurer will have to give up their idea as it is possible to have lower gas rates and still help our treasury.

In Newburgh, not long ago an English Division of branch 28 was organized and already has thirty-eight members. The Youth in Cleveland ought to wake up and find out that they are children of the working class and belong in our movement.

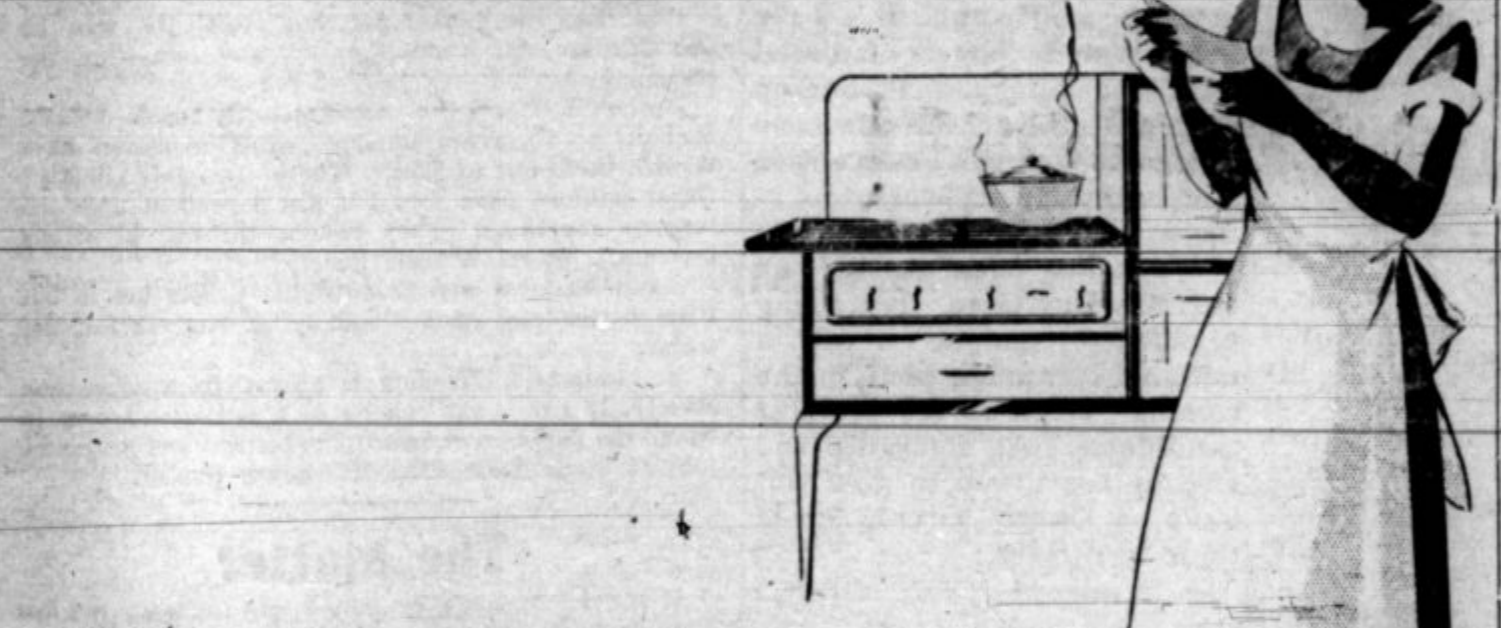
The YPSL are trying to hold their convention in Cleveland. Reading, Pa. was also considered. We hope all comrades will aid us in raising \$200 for the convention.

The communists of our city recently held a movie "Wild Children" in the Engineer's Bldg. We don't know about the other cities, but in Cleveland the communists act worse than "Wild Children". They try to break up our meetings and come and tell us they want bread and milk for their children. Why don't they go to the Chamber of Commerce? Why don't the communists give it to them? The Socialists are also of the working class, fighting for their rights just as the Communists.

In case some of our Socialist friends don't know, the West Park branch plans to organize an English Division Sunday April 17 at 2 P. M. We hope to see all members from Newburgh, Collinwood and Cleveland attend this meeting and help to impress upon the minds of West Park Youth the need of Socialism.

Christine and Anna, Cleveland, O.

KOT BI DOBILI VAŠ RAČUN ZA PLIN ZAZNAMOVAN "PLAČAN"

Dividende za odjemalce

ODJEMALCI The Peoples Gas Light and Coke Company so vabljeni, da postanejo solastniki tega velikega podjetja, ki zalaga plin ljudem v Chicagu za vse grelne namene. Veliko jih je kupilo večje število delnic, tako da \$8.00 dividende, izplačljive po \$2.00 četrtletno na vsako delnico, izravnavajo njih mesečni račun za plin. Tudi vi si lahko pomagata s tem varnim investiranjem.

Investirajte varno sedaj. Vsak dolar vložen v tej družbi je investiran v domači industriji, katera uposljuje čikaško ljudstvo in ki plačuje lokalne davke. Tisoče Čikažanov lastuje Peoples Gas Stock. Te delnice so upisane na Chicago Stock Exchange in se lahko hitro prodajo. Po sedanji ceni nosijo več kot 8%. Vi dobite \$8.00 letno na vsako vašo delnico. Poslužite se spodnjega kupona za brezplačno ilustrirano knjižico o tej družbi.

UTILITY SECURITIES COMPANY 230 South La Salle Street, Chicago

Utility Securities Company, 230 South La Salle St., Chicago Prosim, pošljite mi brez vsake obveznosti ilustrirano knjižico opis The People Gas Light and Coke Company in o priložnostih sedanjega investiranja.

THE MILWAUKEE LEADER The only English Socialist Daily in America 540 W. Juneau Ave. Milwaukee, Wis. SUBSCRIPTION RATES: One year \$6.00—Six months \$3.00—Three Months 1.50

Twenty "little blue books" by leading Socialists on twenty phases of socialist thought and action The LITTLE LIBRARY of SOCIALISM ONLY \$1.00! Socialism and the Farmer's Problem... ALGERNON LEE Socialism and Culture... UPTON SINCLAIR Why I Am A Socialist... HEYWOOD BROWN Socialism and the City... Mayor DANIEL W. HOAN Will Socialism End The Evil of War?... DEVERE ALLEN Pioneers of Socialism... McALISTER COLEMAN Incentives Under Socialism... G. D. H. COLE Socialism and the Trade Unions... JAMES ONEAL Current Objections to Socialism Answered... JOHN M. WORK The Socialist Goal... FRED HENDERSON The Betrayal of the Workless... McALISTER COLEMAN Can Socialism Prevail in America?... JAMES ONEAL Forces Making for Socialism... PAUL BLANSHARD Organizing the World for Socialism... CLARENCE SENIOR Socialism and the Individual... NORMAN THOMAS Socialism and Women... MARION PHILLIPS The Practical Accomplishments of Socialism... MORRIS HILLQUIT and NATHAN FINE The Practical Program of Socialism... HARRY W. LAIDLER The Political Philosophy of Socialism... MORRIS HILLQUIT Socialism and Communism... NORMAN ANGELL ORDER FROM: PROLETAREC (BOOK DEPARTMENT) 3639 W. 26th STREET CHICAGO, ILL.

If They're Not, Who Is?

Some of the financial editors and commentators seemed to be surprised that the total sales at the stores all over the country have declined.

Why should they be surprised? When the wage-slashing campaign began, and many times since, we have pointed out that lower wages meant lower purchasing power and a longer depression.

While we are aware that our paper is not read by every human being in the country, it seemed to us that this ought to be clear to any intelligent person even if it were not pointed out to him. How could anybody be in doubt that a workingman who gets smaller wages must curtail his expenditures at the stores? That would seem to be perfectly obvious to anyone with half a grain of sense.

Yet apparently it was wholly unknown to the financiers and industrialists and others who kept insisting, and still insist, that wages must be deflated, or that there "must be a readjustment", of wages, as they sometimes euphoniously put it.

By decreasing sales, the cutting of wages could not do otherwise than prolong the depression. Now the statistics and reports show that sales have been decreased. The stores, having decreased sales, naturally do not buy so much, and the factories therefore can't sell so much.

It has often been said that big business men and their advisers are the damndest ignoramuses on the map. We believe it.

—The Milwaukee Leader.

The Kentucky Miners

Soon the Kentucky miners may have their day in the senate.

As a result of recent charges against the courts and officials of Harlan and Bell counties, a resolution calling for an investigation by the committee on the judiciary was introduced by Senator Costigan, with the help of Senator Cutting.

The resolution provides for a broad inquiry to determine whether federal laws—particularly the postal laws, the interstate commerce laws and the Bill of Rights—have been violated, and if so by whom, and for what reasons. It has been referred to the committee on the judiciary, which will probably hold a hearing to determine whether the resolution should be favorably reported to the senate. This hearing in itself will help to focus attention on the degree to which even the best of laws can be nullified during a class struggle, when all the machinery of justice is in the hands of the ruling class.

If the investigation is finally ordered by the senate, much more will be accomplished. True, no subcommittee of senators can raise the wages of the miners by as much as a penny a day, but it can at least break the situation open, permit reporters to gather the news without being shot or ridden out of town, overawe the gun thugs by the authority of its presence, and perhaps end the general reign of terror. The Kentucky miners are not broken or cowed; given the shadow of a chance, they can look out for their own interests.—The New Republic.

Let's Have an Inventory

Can anyone explain to us why it is next to impossible to get the great mass of people to understand that there is no need of a man, woman or child in these United States being hungry and homeless?

Does it not seem to you as a logical proposition that we should accuse ourselves of being one of the guilty parties to that social crime?

When there are hungry human beings because there is too much food, when there are homeless men, women and children because there are too many houses, when people are ragged because there is too much clothes, don't you think there is some thing wrong with us?

Let's take an inventory of ourselves to find out how much we have done and how much we can do to make this world a better place in which to live.—The Labor News.

Happiness

A selfish person can never be happy in the world. An unselfish person will always be happy. There is no happiness so complete, or half so sweet, as that which comes to you when you have done something worth while in helping someone by act, example or inspiration.—Wm. C. Hunter.

Capitalism appears to be committing suicide all over the world but it requires a Socialist movement to give it a decent funeral.—J. O.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

In the face of all the misery and privation, governors of 39 States have the audacity to say that there is no starvation in their States. When relief is dished out to nearly one third of the people of this country and charitable institutions admit that they haven't been able to cope with the situation which was forced upon them by the failure of the economic structure, 39 capitalist governors have made a blindfolded reply to a questionnaire. Millions of children are undernourished in our country; hundreds of thousands of them in our own city. Many of these will wear the scars of the present disaster for the remainder of their days into their graves. One of Chicago's papers has collected over \$30,000 to help feed hungry school pupils. Answering queries many children explained that there was no food at home so they must go to school hungry. Millions of workers, everywhere, have had to make their homes in vacant lots gathering from the refuse pile what they could for food. Scenes of humaneness have changed into primitives, many beyond recognition, dot the various cities. But the governors do not want to see these sights. It might spoil their appetite for the ten course dinner. Yet, they dare adulterate their answer with plain lies.

Col. McCormick's greatest newspaper has been bombarding all progressive legislation and termed the proponents of higher taxes in the upper brackets ultra reds. The warning has been broadcast over the country to beware of radicalism and socialism but the Colonel with all his power and influence will not prevent its approach. The air is filled with sentiments for a change. The people are flocking to the one and last hope that they may yet be saved from total destruction. The people are discontented and rightly so. These exploiting misleaders have no conception of the cause or the remedies for the present ills. The common herd want someone to pull them out of this mire of misery so they turn to Socialism. And all the blasting of the worlds greatest newspaper trumpet isn't going to save the Colonel.

You can correct these statements, workers, and you alone. Use your heads and vote such cowardly digits out of office. They never were fit to govern a State where honest and decent citizens live. Get your bearings together for the fall elections and spread the message of the workers to your fellow neighbors. We must poll a heavy vote to throw a scare into the scoundrels who brought about these miserable conditions.

"Milwaukee goes Socialist." Indeed. And why shouldn't it. With such good men as Hoan, Coleman Mudroch, Raikin and many others. With the Socialist Campaigner and the Milwaukee Leader, how can they help it. But it was no easy task to convince the people. Their past deeds spoke louder than any campaign sander. That's why they won. We are belated over the results of the elections in Milwaukee, West Allis and Racine. The job of spreading the Socialist message was begun long ago, by Victor Berger. It will be long after he had passed away that Milwaukee will be socialized but the seed has begun to sprout and blossom with the finest of fruits. What Milwaukee is and what Milwaukee hopes to be it owes to Victor Berger.

Milwaukee will now have, besides a Socialist Mayor, a Socialist Treasurer, a Socialist City Attorney and Justice of the Peace twelve Socialist aldermen and nine Socialist County Commissioners. A great deal of credit is due Mayor Hoan for his faithful leadership, which is now known throughout the country. He is known as the best mayor in the United States, which is quite an honor and achievement. The next four years will be the banner years for the Milwaukee Socialists because they are aware of the responsibilities which the voters have placed upon their shoulders. They must produce and we are confident they will because we Socialists have a like program to which we devote our energies and wits.

The government is a racket, says the publisher of the world's greatest newspaper. He had better be careful lest some other editor call him radical. Opposition to the enormous

SO—ANOTHER CONFERENCE

By E. H. FRIBERG
While children of China are butchered and beaten,
The statesmen convene and politely confer
In accents of Harvard and manners of Eton,
And then to postponing committees refer
"Some technical questions" and pack off to lunch—
What a wise and reserved! What a hell of a bunch!

Unaccommodating

Mrs. White—Are you troubled much in your neighborhood with borrowing?
Mrs. Black—Oh, yes, a great deal. My neighbors never seem to have anything I want.

Our Doings Here and There

By JOHN RAK

"Socialism and the City" vania, our comrades in Johnstown plan to hold their meeting on Saturday, April 30. Good speakers will address the audiences.

The district conference to be held Sunday, April 17, will be important for branches and lodges in eastern Ohio and W. Va. Problems for discussion and a delegate to be elected to the JSF convention and other business is to be transacted. The meeting begins at 10 A. M. at the home of A. Matos in Blaine, Ohio. Each branch and lodge representative should attend.

A large audience attended the concert of singing society "Delavec" in Newburgh, Ohio. This group of singers have just recently organized themselves and became a sub-division of branch 28. Reports inform us that their program was well liked and the concert in general a big success.

Considerable discussion from different comrades about problems that will come before the JSF convention is being published each week. How to enlarge our official organ is being stressed by many. The question of Youth, the Educational Bureau, organization activities, presidential campaign are equally important. Every branch and lodge affiliated with the Educational Bureau should do their utmost to send delegates to this convention and help plan its work.

Work has been started on our May Day Issue. It is being planned to combine it with a national campaign issue in the coming elections for Socialist candidates. All comrades and friends are urged to give this issue a large circulation in their territories.

A democracy is a land in which everybody thinks the other fellow is the driver when the roads get bad.

May Day celebrations are being arranged by many of our branches in different states. In Ohio, branch 11 of Bridgeport arranged for a celebration Saturday, April 30. The Cleveland comrades of branch 27 will meet in the SND Sunday, May First. Because of Blue Laws in the state of Pennsylv-

The Evil Power of Conservatism

Many thousand years ago, on the desert, there lived a tribe that crawled in the dust. All its members, men, women and children, crawled along on their hands and knees eyes fixed on the dust and the mire. And no one had ever dared to look up. For the tribe believed that above in the sky loomed a Terrible Something—something intended to crush them—and if a man looked up, then he would instantly die.

One day a very old man crawling along in search of food, suddenly fell exhausted at full length upon the ground. His eyes for a moment were turned to the sky. In his eyes flashed a look of amazement and joy, with a shout he staggered to his feet.

"Brothers," he cried, "look up! Here is no terrible thing! Here is only—"

But his speech was stopped. For his neighbors, in blind terror at his boldness, their eyes still fixed upon the dust, reached up and pulled the old man down, and choked him till he died.

And so the tribe crawled on. But one man, who was young and filled with fierce revolt at the thought of the long weary life ahead, a life in the mire and dust—thought to himself of the old man's cry. It was with him while he toiled all day, it rang in his ears in the night.

At last, one dazzling morning, he suddenly leaped to his feet. He threw up his head, gave one glad look, burst into a peal of laughter.

His laughter was cut off. He, too, was dragged down by frenzied hands. He, too, was choked to death.

His laughter, and the old man's cry, began now to work in the minds of others.

Two men by sidelong looks and whispers, resolved to spring up together. This they did. Before they both could be dragged into the dust a third man had risen, then a fourth! And soon a score of young men were upon their feet shouting. "Brothers, look up! Here is nothing terrible! Here is only a bright blue sky, and a flashing sun, and air to breathe."

And from that day onward the tribe walked erect.

Industrial Freedom

"So long as we live under a system of individual liberty we are bound to have fluctuations in business", Charles E. Mitchell, chairman of the board of the National City Bank of New York, told the United States senate manufacturers subcommittee. "Mistakes are among the penalties of freedom."

Freedom! How does the banker get that way? Or was he thinking only of a small group, and forgetting the millions?

Economic liberty is a minus quantity for the masses. Millions of them are unemployed. The masters have thrown them out of jobs. Where is their liberty? Other millions have jobs but are dependent upon the masters for them. They can be thrown out at any moment. Where is their liberty?

Small business and professional people are in but little better case—some equally as badly off if not worse.

No, industrial freedom is absent from capitalistic society. It awaits the coming of a collective system in which the people will own the industries and guarantee jobs to themselves.—The Milwaukee Leader.

The Matter

It is conservatively estimated that there are not less than 100,000,000 men and women in distress in the world at this present hour.

If we should add to these the millions in India and China, for example, who are always next door to starvation, there would be not less than twice this figure of the distressed.

And yet the world has abundant material resources, wonderful machinery, and more labor than it can use. What's the matter?—Unity.

(The matter is private ownership of the industries, and the remedy is collective ownership.)

Unnecessary Ills

It is not because the earth is niggardly or because industrial development is backward that grinding poverty, with all the mental and spiritual degradation grinding poverty entails, is still the almost universal lot. Poverty exists because, even today, the masses regard themselves as doomed to helplessness, and are well satisfied if some outside power gives them a chance to make a living. By his inventive genius he has now conquered his environment, and want and the fear of what are today unnatural and artificial ills.—William C. Owen.

Hitlerites Are Anti-Socialists

Again it seems necessary to point out that the so-called National Socialists of Germany, the Hitlerites are not Socialists.

In the newspapers in this country they are called National Socialists as that is the name they took. Often the papers also refer to them as Socialists, aside from their party name. This is confusing. They are not Socialists; they are Fascists.

The Socialists of Germany are in the Social-Democratic party.

We suppose there is no law against messing things up in this dishonest manner. No doubt it is well understood in Germany that the Hitlerites are not Socialists, but it confuses the popular mind in other countries.

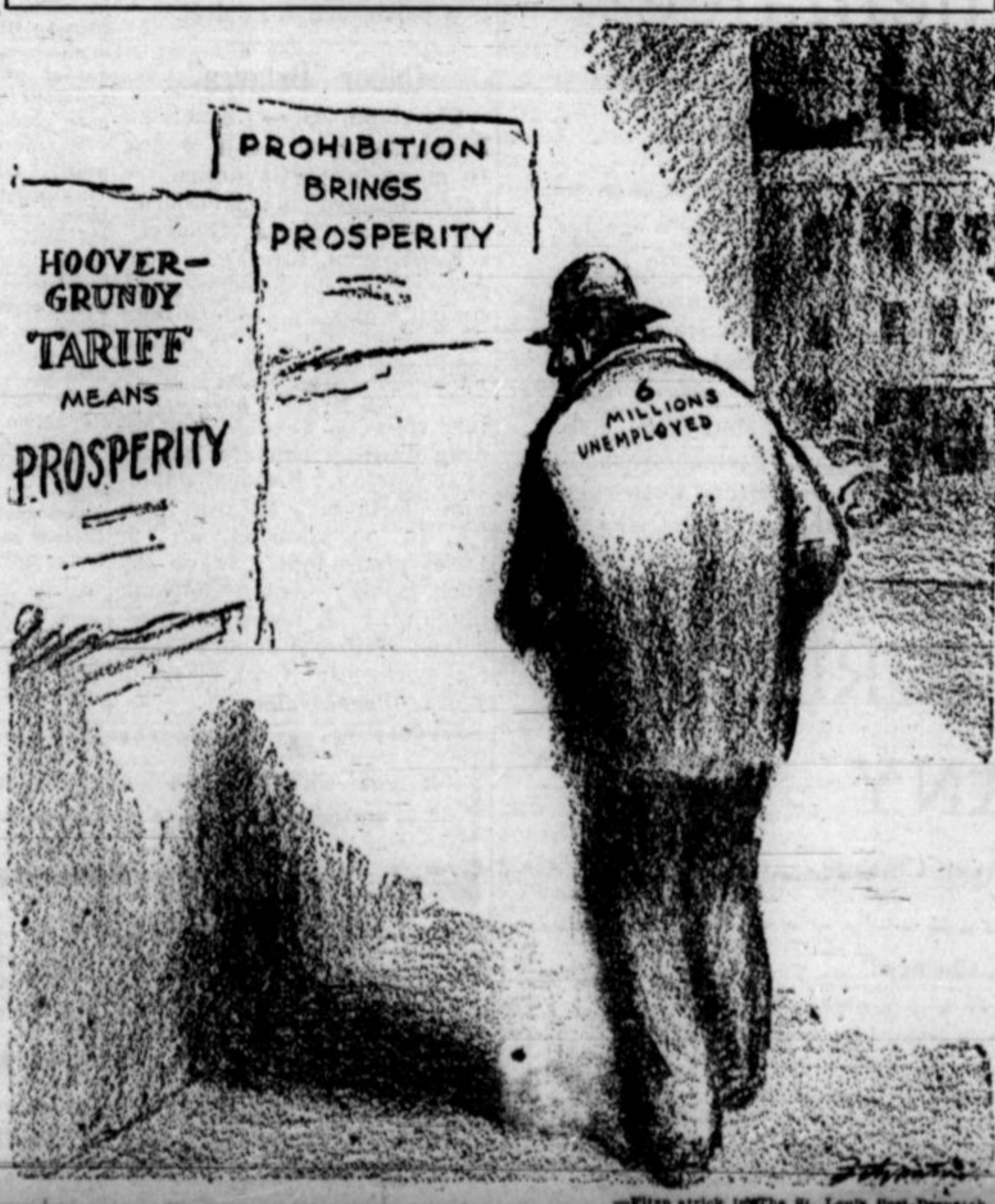
His Maiden Name

Little James had been called by his various nicknames like Jamie, Jimmie, Jim, etc., besides darling, pet, precious and similar names by various members of the family, which happened to be a numerous one. One day a visitor asked him his name.

"Well, every one calls me by a different name; but my maiden name was James."

You never see a bronze statue of a man who said he would do his best as soon as things picked up a little.

YESTERDAY'S PROPHETS

—Fitzpatrick for the St. Louis Post-Dispatch